

Mediamonitor

**MAG IK VOOR MEZELF
SPREKEN?**

**TRANSGENDER MENSEN
IN DE NEDERLANDSE
MEDIA IN 2024**

**trans
gender
netwerk**

Onderzoek en tekst: Mila Rademaker, Kris Withagen, Lumina Bidiga, Eline Poelstra.

Redactie: Elise van Alphen & Nora Uitterlinden

De monitor is mede mogelijk gemaakt met financiering van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

© Transgender Netwerk, Amsterdam, 2025

Inhoudsopgave

1. Introductie	5
2. Methode	6
3. Resultaten	8
4. Casus: Anouk	10
5. Woorden & begrippen	12
6. Casus sport: Noa-Lynn en Imane	18
7. Persoonskenmerken	22
8. Casus: Dwarsbomen zonder debat	26
9. Casus: Desinformatie	29
10. Verhaallijnen	32
11. Conclusies	44

Figuren, grafieken, tabellen

Figuur 1. Aantal artikelen 2018-2024	8
Figuur 2. Gebruik 'trans(gender)' als zelfstandig- en bijvoeglijk naamwoord 2018-2024 in percentage artikelen	12
Figuur 3. Gebruik 'cisgender' 2018-2024 in percentage artikelen	14
Figuur 4. Verdeling percentages genderidentiteit 2018-2024	23
Figuur 5. Percentages witte trans personen en trans personen van kleur 2024	24
Figuur 6. Percentage per leeftijdscategorie 2024	25
Figuur 7. Percentage niet-belemmerende verhaallijnen 2018-2024	32
Figuur 8. Percentage gelaagde verhaallijnen 2018-2024	34
Figuur 9. Percentage belemmerende en niet- belemmerende verhaallijnen 2018-2024	37
Figuur 10. Sentiment politiserende artikelen 2019-2024	43

1. Introductie

Mediarepresentatie biedt mogelijkheden voor de emancipatie van transgender personen in Nederland. Een positieve, inclusieve en diverse representatie van transgender mensen en transgender thema's in de media bevordert de vrijheid voor trans personen om openlijk zichzelf te kunnen zijn. Toenemende zichtbaarheid van trans mensen in de media kan ook leiden tot begrip en acceptatie van mensen die niet of nauwelijks trans personen in hun omgeving kennen. Of meer zichtbaarheid tot begrip en acceptatie leidt, hangt echter wel af van het type berichtgeving. Sommige berichtgeving kan bepaalde stereotypen over trans personen versterken. Meer representatie betekent dus niet automatisch meer sociale acceptatie. Mediarepresentatie kan de emancipatie ook tegenwerken.

Dit rapport gaat over de representatie van transgender personen in de Nederlandse geschreven media in 2024. Gedurende dit jaar speelde de discussie rondom de transgenderwet in Nederland een grote rol in de media. Ook kwamen twee sporters uitgebreid in het nieuws. De Nederlandse media besprak vaak de dartsster Noa-Lynn van Leuven, die zich als eerste trans vrouw kwalificeerde voor de Grand Slam of Darts en het wereldkampioenschap darts. Ook was er veel aandacht voor de Algerijnse bokser Imane Khelif, die na haar overwinning op de Olympische Spelen werd beschuldigd van te hoge testosteronwaarden. De winnaar van het Eurovisie Songfestival, de non-binaire artiest Nemo, werd ook besproken in de media. De Nederlandse media schreven ook veel over trans-gerelateerde gebeurtenissen buiten Nederland. Zo waren de Amerikaanse verkiezingen, met name de anti-transideeën van Trump, ook een belangrijk onderwerp in de Nederlandse media van 2024.

Uit de eerdere mediamonitors bleek dat Nederlandse media nog steeds voornamelijk witte, jonge trans vrouwen representeerden maar ook in toenemende mate schreven over non-binaire personen. In 2023 werden trans mensen vaker neergezet als een aanval op de natuurlijke orde van mannen en vrouwen. Hoe zat dit in 2024? Is er een verschuiving in de beeldvorming rondom trans personen? Wie waren er in beeld en wie niet? En welke andere verhaallijnen waren veelvoorkomend in de berichtgeving? Dit rapport brengt in beeld wat er is verschoven ten opzichte van voorgaande jaren en wat gelijk is gebleven.

Eventuele definities van begrippen in dit onderzoek kunnen teruggevonden worden in de [begrippenlijst van Transgender Netwerk](#).

2. Methode

2.1 Zoekopdracht

Voor het onderzoek van de representatie van trans mensen en onderwerpen in de Nederlandse geschreven media van 2024 is er een kwantitatieve en kwalitatieve inhoudsanalyse uitgevoerd van artikelen over trans personen en/of trans onderwerpen. Daarbij keken we naar de personen en onderwerpen die in beeld kwamen en hoe media deze beschreven. Er is voortgebouwd op de onderzoeksmethode van de eerdere mediamonitors van 2018 tot en met 2023. Net als voorgaande jaren is de analyse gedaan met behulp van het softwareprogramma Meltwater. Dit programma heeft toegang tot de grote landelijke dagbladen (Volkskrant, Algemeen Dagblad, etc.), regionale dagbladen (Eindhovens Dagblad, Tubantia, etc), week- en maandbladen (Linda, Flair, etc.), online nieuwssites (Nu.nl, Joop.nl, etc.) en kleine nieuwssites (Tweakers, etc.). Meltwater selecteert met behulp van ingevoerde zoektermen artikelen die relevant kunnen zijn voor een onderwerp. Voor dit onderzoek zijn de volgende zoektermen gebruikt:

"genderincongruent*", "transgender*", "transseks*", "transman*", "trans man*", "transvrouw*", "trans vrouw*", "gender dysf*", "genderdysf*", "trans perso*", "transperso*", "crossdress*", "tranny*", "ladyboy*", "shemale*", "manwif*", "transfobi*", "travestie*", "non-binair*", "nonbinair*", "non binair" , "non-binary", "transkind*", "trans kind*", "transmei*", "trans mei*" , "transjong*", "trans jong*", "trans mens*" "transmens*"

2.2: Eerste selectie

In 2024 waren er 8019 artikelen die trans-gerelateerde zoektermen bevatten. Van de 8019 artikelen zijn 6627 relevante artikelen gefilterd. Andere artikelen waren ofwel niet meer beschikbaar of irrelevant. Een artikel is irrelevant verklaard wanneer het artikel helemaal niks over trans mensen/onderwerpen zegt of wanneer de mediaorganisatie zich niet in Nederland bevindt. Van de 6627 artikelen werden in 1008 artikelen het woord 'transgender' of 'non-binair' (of een aanverwant begrip) enkel in een rijtje van andere minderheden gebruikt of alleen in relatie tot de LHBTI+ gemeenschap in het algemeen, bijvoorbeeld als uitleg voor de afkorting of variaties daarop. Deze artikelen zijn uitsluitend geanalyseerd op terminologie, omdat ze inhoudelijk niet genoeg ingingen op trans-gerelateerde onderwerpen. **5626** artikelen leenden zich uiteindelijk voor een verdere inhoudsanalyse.

Ten opzichte van 2023 is in 2024 het totaal aantal artikelen dat trans-gerelateerde zoektermen bevat aanzienlijk afgenomen (9415 in 2023 vs. 8019 in 2024).

Het aantal niet-beschikbare of irrelevante artikelen is een stuk gedaald ten opzichte van 2023 (2664 in 2023 vs. 1392 in 2024). Het percentage artikelen dat transgender onderwerpen enkel als diversiteit of als onderdeel van de LHBTI+ beweging gebruikte, ligt in 2024 ook lager dan in 2023 (23,5% vs. 12,6%). Hoewel het aantal artikelen dat trans-gerelateerde zoektermen bevatten is gedaald, is het uiteindelijke aantal artikelen wat zich leende voor analyse in 2024 hoger dan in 2023 (5626 vs. 5166).

2.3 Uiteindelijke selectie

De uiteindelijke 5626 artikelen zijn stuk voor stuk geanalyseerd en gecategoriseerd op sentiment, thema, type artikel, terminologie en persoonskenmerken van de gerepresenteerde trans personen. De artikelen zijn gelabeld op basis van de informatie die het artikel tekstueel en/of visueel biedt, niet op basis van voorkennis over onderwerpen en/of personen. Bepaalde labels zijn alleen gebruikt als ze van toepassing waren op een trans persoon. Een artikel dat een cisgender drag queen bespreekt, werd beschouwd als irrelevant; een artikel dat een transgender persoon bespreekt die aan drag doet, is wel meegenomen als representatie.

2672 van de 5626 artikelen zijn geschikt bevonden voor een uitgebreide analyse omdat ze bepaalde terugkerende verhaallijnen gebruikten, en dieper op trans gerelateerde onderwerpen in gaan. Opvallende transgerelateerde onderwerpen waar veel artikelen over zijn gepubliceerd, zijn uitgebreider uitgewerkt als losse casussen in dit rapport.

De analyse voor dit onderzoek is door verschillende personen uitgevoerd. Hierdoor kunnen scripts net anders toegepast zijn door de verschillende onderzoekers. Deze kwestie wordt deels opgevangen door een duidelijke instructie voor het onderzoek, maar de kans op lichte verschillen in interpretaties is dus wel aanwezig.

Zoals eerder benoemd, is het programma Meltwater gebruikt voor het verzamelen van de data. Dit systeem laat echter ook lichte verschillen, over welke data wel en niet wordt geincludeerd, zien door de jaren heen. Hierdoor zijn vergelijkingen met vorige jaren voorzichtig geformuleerd.

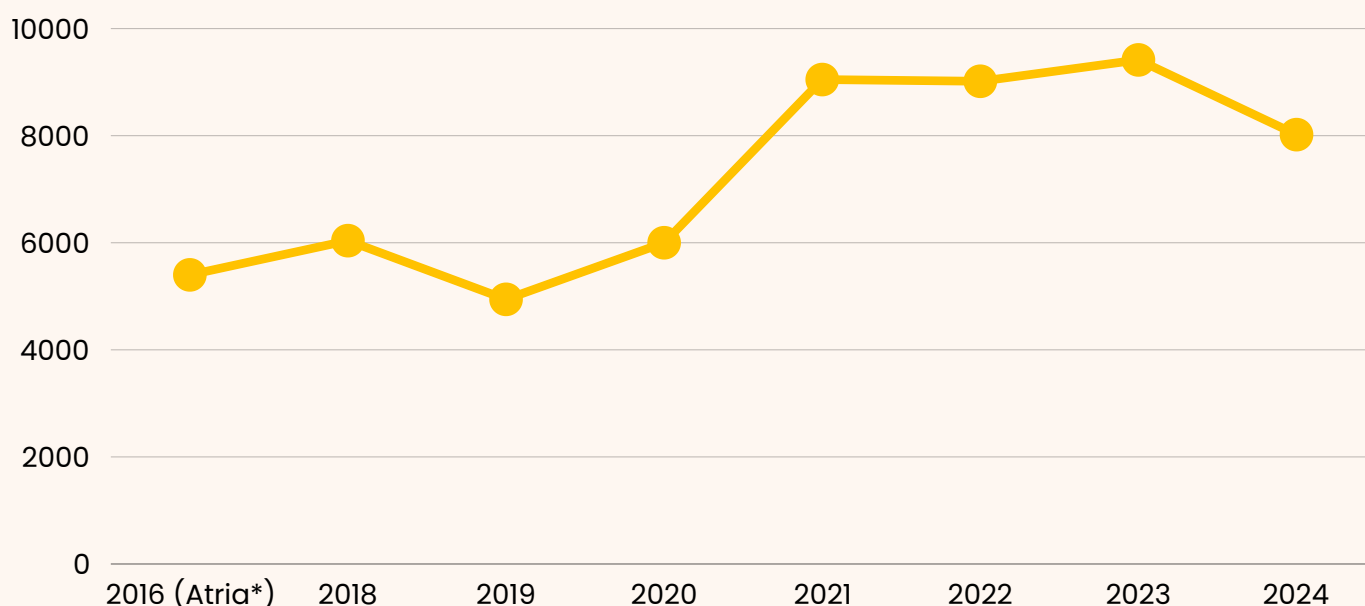
2.4 Gehanteerde termen

In dit onderzoek wordt de term 'trans' gebruikt om te verwijzen naar personen die zich niet of niet eenduidig identificeren met het bij de geboorte toegewezen geslacht. We gebruiken 'trans' als paraplu-term: het woord heeft niet één definitie, maar omvat alle mogelijke termen en identiteiten die iemands toegewezen geslacht afwijzen of bevragen. Hiermee erkent dit rapport de grote diversiteit die bestaat binnen trans identiteiten en stimuleert de monitor ook mediaplatformen om de verscheidenheid in transgender zijn te reflecteren met hun taalgebruik. Aan deze monitor is ook, als laatste pagina, een woordenlijst toegevoegd.

3. Resultaten

3.1 Frequentie

In 2024 zijn er 8019 artikelen gepubliceerd waarin trans personen en onderwerpen benoemd werden, waarvan 5626 openbaar en relevant. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorige jaren. Percentueel gezien is de aandacht constant gebleven: net als vorig jaar gaat 0,1% van het totaal aantal geschreven artikelen in 2024 over transgender mensen en gerelateerde onderwerpen. Van de meer dan 6 miljoen artikelen die in 2024 geschreven zijn gingen 8019 artikelen over trans gerelateerde onderwerpen.

Figuur 1. Aantal artikelen 2018-2024

MEDIA

Top 3 bronnen met de meeste berichtgeving over trans onderwerpen

1. De Volkskrant (354)
2. Trouw (203)
3. Brabants Dagblad (200)

Hoe vaak schreven de 8 grootste Nederlandse dagbladen over trans onderwerpen?

1. De Volkskrant (354)
2. Trouw (203)
3. De Gelderlander (199)
4. NRC (195)
5. Het Parool (181)
6. De Stentor (180)
7. AD (150)
8. De Telegraaf (125)

Van 5626 artikelen zijn stuk voor stuk de thema's geanalyseerd. De thema's verschillen van de verhaallijnen omdat de verhaallijnen specifiek zijn, en de thema's meer een algemeen beeld geven over waar het artikel over gaat. Waar de meeste artikelen maar één verhaallijn hebben, hebben ze vaak meerdere thema's. Een artikel kan bijvoorbeeld zowel over sport gaan als over acceptatie.

Top 10

Meest genoemde thema's binnen de geanalyseerde artikelen

1: Discriminatie	6: Wetgeving
2: Politiek	7: (Gezondheids)zorg
3: Kunst en cultuur	8: Acceptatie
4: Sport	9: Emancipatie
5: (Social) Media	10: Showbizz

4. Casus: Anouk

Op 9 februari 2024 plaatste Anouk, een van de meest gerespecteerde artiesten van Nederland, een omstreden post op Threads over wat iemand een vrouw maakt. Twintig nieuwsartikelen van dit jaar begonnen met de controversiële post van Anouk: *“Chopping your peepee off doesnt make you a woman. But this will. Am I cancelled now?”* (Metro, 2024). Met “this” refereert Anouk aan een foto onder haar post, een toiletput gevuld met toiletpapier en menstruatiebloed. Deze post bracht de definitie van vrouwelijkheid terug tot een enkel biologisch kenmerk. Anouks afsluitende vraag *“Am I cancelled now?”* versterkte de indruk dat ze haar opmerkingen opzettelijk had geplaatst om mensen te shockeren. De post veroorzaakte direct kritiek vanuit de media en via sociale platforms deelden mensen uit heel Nederland hun mening. Deze meningen gingen vooral tegen de boodschap van deze post in, maar er waren ook mensen die zich achter Anouk schaalden.

Er zijn dit jaar (220) relevante artikelen geplaatst over deze post of artikelen die hieraan gerelateerd zijn. De eerste mediareacties die op 9 februari naar buiten kwamen bevatten vooral de mening van bekende Nederlanders die verbaasd zijn over de gedachtegang van Anouk en hier tegenin gaan. De meningen en statements van bekende trans vrouwen, zoals Nikkie de Jager, Loiza Lamers en Kelly van der Veer kwamen later op de dag naar buiten. De reactie van Nikkie de Jager was: *“Dat een van de meest nuchtere en gerespecteerde muzikanten van Nederland een schaamteloze terf en transfoob blijkt te zijn, stond NIET op mijn bingokaart voor 2024”* (PZC, 2024). Deze uitspraak, die viral ging, kan als gedeelde gedachtegang worden gezien van de meeste mensen die gereageerd hebben op Anouk haar post. Kelly van der Veer deelde ook haar persoonlijke mening over de post van Anouk: *“Menstrueren maakt je geen vrouw. Borsten maken je geen vrouw. Een kind kunnen dragen maakt je geen vrouw. Ik was al een vrouw lang voordat iedereen een mening over me had”* (PZC, 2024). Haar reactie benadrukt dat vrouwelijkheid niet te beperken is tot biologische kenmerken en normen die gelden voor vrouwen.

Er was, bij de artikelen, even vaak een positief sentiment te herkennen als een negatief sentiment tegenover trans personen. Dit was allebei 30%. 88 artikelen hadden een neutraal sentiment en bespraken de gebeurtenissen en de reacties hierop zonder een oordeel te geven. Een aantal artikelen namen Anouk in bescherming. In een van de artikelen waren (oud)-collega's van haar aan het woord en een vaste fotograaf van Anouk zei in dit artikel:

“Anouk heeft het hart op de tong. „Heel veel mensen vinden dat juist fijn, want je weet precies wat je aan haar hebt. Niet voor niets zijn er mensen die al heel lang met haar samenwerken. Ze heeft een uitgesproken karakter en is bloedeerlijk. Dat ze in haar enthousiasme weleens doorschiet, ach – dat kan mij ook gebeuren.” (AD, 2024).

Ondanks de groeiende kritiek weigerde Anouk haar uitspraken terug te nemen. Op 10 februari deelde ze: *“Iedereen die je verliest door feiten, is geen verlies” (PZC, 2024)*. Hiermee maakt ze duidelijk dat ze vasthoudt aan haar standpunt. Tegelijkertijd leek ze de schade van haar imago te willen beperken door dit bericht te delen: *“Vandaag gaan we verder. Geen haat, alleen liefde. Voor iedereen” (PZC, 2024)*. Op 19 februari op Instagram deelde Anouk dat ze in gesprek was gegaan met Milly Lanser, een transgender vrouw uit Hoorn. In dit gesprek zouden ze verschillende inzichten over hun levens hebben gedeeld. Hoewel dit voor sommigen voelde alsof Anouk zich wilde verdiepen in de trans gemeenschap, voelde het voor veel anderen als een strategie om zichzelf te ‘uncancelen’. De kritiek op Anouk bleven aanwezig, onder andere omdat ze nog steeds geen verantwoordelijkheid heeft genomen voor de uitspraken die ze heeft gedaan en geen excuses heeft gegeven.

De focus van de berichtgeving in de media lag niet echt op wat de post betekende voor de trans gemeenschap, maar meer op de vraag of Anouk nu zou worden gecanceld. De media leken het belangrijker te vinden om te speculeren over de mogelijke gevolgen voor Anouk dan om te bespreken hoe pijnlijk haar uitspraken waren voor transgender personen. Dit viel ook op bij enkele opiniemakers, zoals in Leids Dagblad, waar bekritiseerd werd dat er te veel aandacht is voor de rol van Anouk in plaats van de veiligheid voor transgender personen (Leids Dagblad, 2024).

Als een bekend persoon zoals Anouk misvattingen versterkt door zichzelf op deze manier te uiten kan dat gevolgen hebben voor de perceptie van transgender personen in Nederland. Enkele auteurs van opiniestukken wezen hier op. Zo benadrukte de auteur van een opiniestuk in *de Volkskrant* dat de wereld al genoeg haat kent tegen transgender personen, en dat Anouks uitspraken hier alleen maar aan bijdragen (Volkskrant, 2024). In een ander opiniestuk in de Telegraaf geeft de auteur aan dat het jammer is dat Anouk nooit heeft erkend hoeveel pijn ze heeft veroorzaakt, wat volgens velen de eerste stap had moeten zijn naar een oprechte verzoening de Telegraaf, 2024).

5. Woorden & begrippen

Het gebruik van inclusieve taal is belangrijk voor individuele trans personen en voor de emancipatie van de trans gemeenschap in het algemeen. In dit hoofdstuk wordt onderzocht welke begrippen er in omloop zijn en hoe het taalgebruik in 2024 zich verhoudt tot dat van voorgaande jaren.

Transgender/non-binair als zelfstandig en bijvoeglijk naamwoord

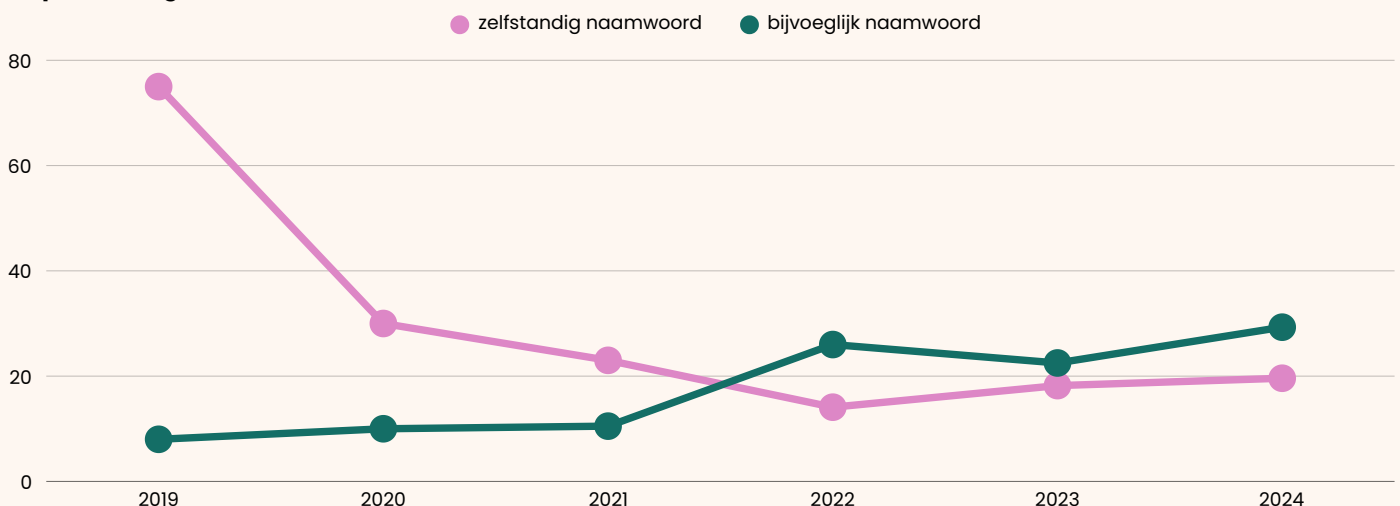
De term 'transgender' wordt nog steeds afwisselend als zelfstandig en bijvoeglijk naamwoord gebruikt. Door een spatie tussen 'transgender' en een zelfstandig naamwoord te gebruiken, wordt de term als een beschrijving gebruikt. Zonder spatie impliceert bijvoorbeeld de term 'transvrouw' dat het om een specifiek soort vrouw gaat, anders dan andere vrouwen, in plaats van een vrouw die transgender is.

In 2348 artikelen (29,3%) kwam het woord trans(gender) als bijvoeglijk naamwoord voor, bijvoorbeeld in de formulering 'trans(gender) persoon' of 'trans(gender) vrouwen'. In deze telling zijn alleen variaties uit de eerste zoekopdracht gebruikt (zie 2.1). Termen zoals bijvoorbeeld trans actrice, of trans personage, zijn hier dus niet in meegenomen.

In 1572 artikelen (19,6%) werd er gesproken over 'transgenders' (en alle variaties daarop) als zelfstandig naamwoord, zonder spatie tussen 'trans(gender)' en het zelfstandig naamwoord. Ook hier zijn alleen de variaties uit de eerste zoekopdracht meegenomen.

Verder werd in 188 artikelen (2,3%) gesproken over 'een transgender' of de transgender(s)'. Het gebruik van dit soort termen kan schadelijk zijn, omdat trans personen hierdoor gereduceerd worden tot enkel hun trans-zijn. Er werd slechts vier keer over 'een non-binair', of 'de non-binair' gesproken.

Figuur 2. Gebruik 'trans(gender)' als zelfstandig- en bijvoeglijk naamwoord 2018-2024 in percentage artikelen

Transitie, geslachtsverandering, geslachtsbevestigend en ombouwen

Media schrijven vaak over de verandering die een trans persoon doormaakt om te leven in de genderrol die geassocieerd wordt met de genderidentiteit. Dit proces kan een administratieve wijziging van geslacht omvatten, het aannemen van een nieuwe naam en voornaamwoorden, en soms ook medische ingrepen. Om het veranderen van genderrol te beschrijven gebruikten media in 2024 net als in 2023 het vaakst de term 'transitie' of een variatie hierop. Dit gebeurde in 580 artikelen (7,2%). Naast 'transitie' werd ook nog vaak van 'geslachtsverandering' (484 keer, 6,0%) gesproken. Met deze term wordt onder andere verwezen naar een medische transitie.

Sommige trans personen spreken liever van een 'geslachtsbevestigende behandeling of operatie' dan van 'geslachtsverandering' om zo de genderidentiteit als uitgangspunt te nemen. De transitie bevestigt slechts wat iemands eigenlijke geslacht en genderidentiteit al waren. In 2019 werd 'geslachtsbevestigend' nog niet gebruikt. In 2020 kwam het 11 keer voor, vooral als trans personen zelf over hun transitie vertelden. De term werd in 2021 25 keer gebruikt (0,2%) en in 2022 bijna twee keer zo vaak: 44 keer (0,5%). In 2023 is dit aantal gedaald naar 18 keer (0,2%). In 2024 is het gebruik van de term gestegen, en werd het 127 keer gebruikt (1,6%).

De term 'ombouwen' wordt door de trans gemeenschap gezien als een kwetsende term om te refereren aan de transitie en wordt liever niet gebruikt. Deze kwetsende term nam elk jaar een beetje af, van 0,4% in 2021, naar 0,3% in 2022, naar 0,2% in 2023. In 2024 is er een zeer lichte stijging in het gebruik van deze term naar 0,3% (23 artikelen).

Genderdysforie

Genderdysforie is een klinische term voor 'het gevoel van onbehagen dat iemand met het eigen geslacht heeft'. De term is eind 20e eeuw in gebruik geraakt onder psychiaters en psychologen die trans cliënten behandelden en wordt nog steeds voornamelijk in een medische context gebruikt. Deze term werd in de afgelopen jaren in ongeveer 3% van de artikelen gebruikt. Dit is vergelijkbaar met 2024 waar de term in 213 (2,7%) artikelen terugkwam.

Begin 2019 heeft de World Health Organisation (WHO) de klinische term 'genderdysforie' en het label 'transseksualisme' uit de ziektediagnoses verwijderd. De termen zijn vervangen door het begrip 'genderincongruentie' maar dit is nog niet breed opgepakt door de trans gemeenschap en de media. Het woord 'genderincongruentie' zelf kwam in 2023 in 6 artikelen voor. Ook in 2024 is deze term niet verder opgepakt en kwam het slechts 4 keer terug. Dus hoewel de term 'genderincongruentie' door WHO en de medische wereld wordt gebruikt, spreken media nog vooral over 'genderdysforie'.

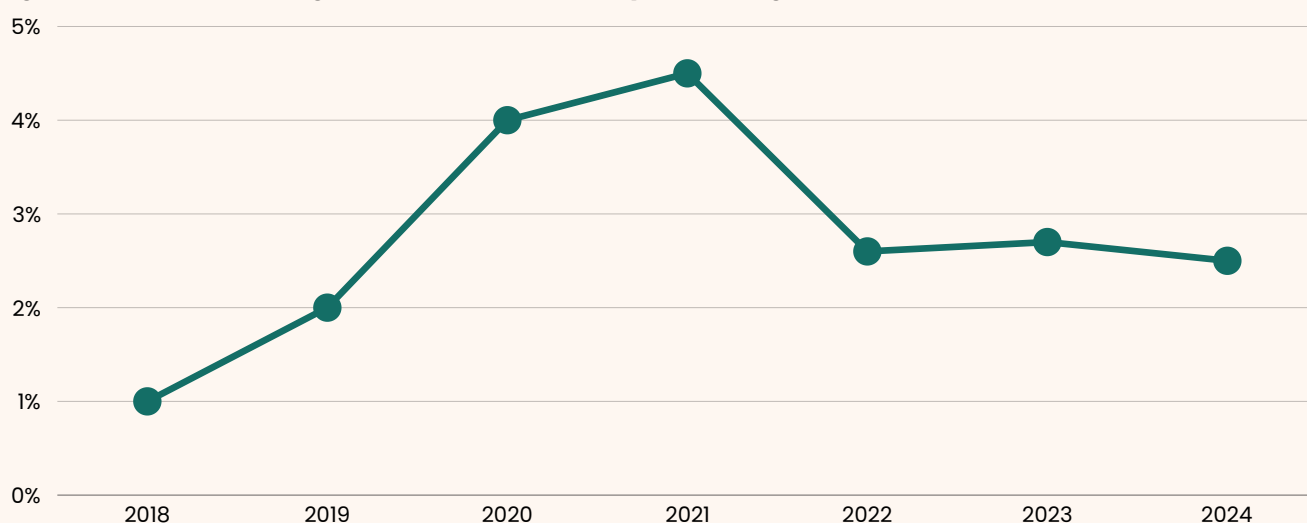
Transseksualiteit

Transseksualiteit is een verouderde, klinische term voor 'het willen behoren tot het andere geslacht'. Toen de term in de eerste helft van de 20e eeuw door artsen werd bedacht, dacht men nog dat trans personen altijd volledig van geslacht wilden en/of moesten wisselen. De term wordt vandaag de dag nog her en der gebruikt, maar het gebruik van de term is steeds minder in omloop. Trans personen zijn verdeeld over het gebruik van de term. Sommige trans personen identificeren zichzelf als transseksueel maar er zijn ook veel trans mensen die deze term niet prettig vinden. Critici gebruiken de term ook liever niet omdat deze door artsen is bedacht en het woord 'seksualiteit' verwarring wekt. Ook bij artikelen die negatief tegenover transgender mensen staan, wordt de term steeds minder gebruikt. In 2023 werd de term in 4,1% (386) van de artikelen nog gebruikt. In 2024 daalde dit naar slechts 1,3% (101), waarvan 69 artikelen (68,3%) 'transseksueel' als zelfstandig naamwoord gebruikten.

Cisgender

Een cisgender persoon is iemand die niet trans is. De term refereert dus aan een persoon bij wie het bij geboorte toegewezen geslacht samen valt met diens identiteit. In 2018 werd dit begrip in 62 artikelen (1%) gebruikt, in 2019 werd het in 93 artikelen (2%) gebruikt, in 2020 kwam het in 234 artikelen (4%) voor en in 2021 in 357 artikelen (4,5%). In 2022 daalde het gebruik van het begrip naar 234 artikelen (2,6%). In 2023 is de term in 253 artikelen (2,7%) gebruikt. In 2024 is de term weer iets minder vaak gebruikt, namelijk in 202 artikelen (2,5%). In de telling zijn ook variaties zoals "cis man" en "cis vrouw" meegenomen. Na een aanvankelijke groei van de term tussen 2018 en 2021 stagneert het gebruik van het begrip cisgender.

Figuur 3. Gebruik 'cisgender' 2018-2024 in percentage artikelen.

Intersekse

Intersekse verwijst naar de ervaringen van mensen die geboren zijn met een lichaam dat niet past binnen de normatieve definities van man en vrouw. Deze term valt op zichzelf niet onder de trans paraplu, maar iemand kan zowel intersekse als trans zijn. In 2024 kwam deze term 763 keer voor. Dit is een grote stijging vergeleken met 2023 toen de term in 397 artikelen voorkwam. 12,5% van de artikelen die de term intersekse gebruikten vielen onder de artikelen die geanalyseerd zijn. In veel van deze artikelen wordt de term gebruikt om een variant van de afkorting LHBTI+ uit te leggen.

Crossdressing, travestie en drag

Er wordt gesproken van 'crossdressing' als een persoon zich soms of regelmatig, deels of volledig kleedt als persoon van een ander gender. In hoeverre een crossdresser zich identificeert met het gender van de gekozen kleding verschilt per persoon. Drag is een vorm van uitvoerende kunst waarbij de uitbundige expressie van gender centraal staat. 'Travestie' is een verouderd woord voor zowel het fenomeen van crossdressing als voor de kunstvorm van drag. Wanneer het woord 'travestie' gebruikt wordt voor trans personen kan dit kwetsend zijn. Het gebruik van travestie voor trans personen reduceert trans-zijn tot drag en 'verkleeden'.

In 2024 worden de term 'travestie' en varianten daarop in 212 artikelen (2,6%) gebruikt. Dit is procentueel gezien een stijging ten opzichte van het aantal in 2023, waarin er 211 artikelen (2,2%) de term gebruikten. Vergeleken met 2023 is het gebruik van de term 'crossdressing' en varianten daarop redelijk gelijk gebleven. In 2023 wordt deze term 22 keer (0,2%) gebruikt en in 2024 25 keer (0,3%).

Genderideologie

De begrippen 'genderideologie', 'transgenderisme' en 'transgenderideologie' worden gebruikt door tegenstanders van de emancipatie van trans personen. Trans-zijn wordt door hen gereduceerd tot een politieke ideologie en een maatschappelijk fenomeen. In de jaren '80 van de vorige eeuw werd de term 'transgenderisme' nog gebruikt voor mensen die geen operaties wilden en voor non-binaire genderidentiteiten, maar vandaag de dag wordt het vaak gehanteerd door critici van trans rechten. In 2024 kwam de term 'transgenderisme' 47 keer voor (0,6%), wat ongeveer gelijk is aan het percentage van 2023. In 2024 werd de term 'genderideologie' 118 keer gebruikt (1,5%). Dit is vergelijkbaar met het jaar daarvoor. De term 'transgenderideologie' werd slechts 11 keer gebruikt. Dit is minder dan een derde ten opzichte van 2023.

Genderdivers, genderinclusief en genderneutraal

De term 'genderdivers' en variaties daarop zoals 'genderdiversiteit' kwamen in 2024 in 700 artikelen voor, waarvan 116 (16,6%) over trans-gerelateerde onderwerpen gingen. Deze term werd in 2023 een stuk vaker gebruikt, namelijk in 855 artikelen, waarvan er 319 (37,5%) over trans-gerelateerde onderwerpen gingen.

'Genderinclusief' en variaties op deze term werden in 2024 in 30 artikelen gebruikt, waarvan 5 artikelen over trans-gerelateerde onderwerpen gingen. Dit is een flinke daling in vergelijking met 2023, toen kwam deze term 82 keer voor, waarvan 20 over trans-gerelateerde onderwerpen gingen.

In 2024 werd het begrip 'genderneutraal' en variaties hierop 1227 gebruikt, waarvan 8,7% (107) over trans-gerelateerde onderwerpen ging. Dit is een daling ten opzichte van 2023. Toen werd het begrip 1855 keer gebruikt, waarvan 11,2% (207) trans-gerelateerde artikelen waren. Het gebruik van het woord zegt verder niets over het sentiment van het artikel. 'Genderneutraal' wordt hier als bijvoeglijk naamwoord gebruikt, bijvoorbeeld bij 'genderneutrale' voornaamwoorden of 'genderneutrale' toiletten. In 2024 kwam 'genderneutralen' in 1 artikel voor als zelfstandig naamwoord om naar non-binaire personen te verwijzen. In 2023 kwam dit niet voor.

Uiterst beledigende woorden

Woorden zoals 'tranny', 'ladyboy' en 'shemale' zijn kwetsende termen. In 2024 zijn er 30 artikelen (0,4%) die dit soort slurs gebruiken. Het gebruik van deze woorden is de afgelopen jaren ongeveer hetzelfde gebleven.

Taalkundige handelingen

Deadnaming

Deadnaming is de handeling van het refereren aan of benoemen van een trans persoon bij hun 'oude' naam (oftewel de 'deadname'). De vorige naam kan pijnlijk zijn voor een trans persoon, omdat het een naam is die ook vóór een 'coming out' al niet paste bij die persoon. Er is een kleine daling waargenomen in het deadnemen van trans personen ten opzichte van 2023 (83 artikelen, 1,3%), naar 53 artikelen (0,7%) in 2024. Er was geen bepaald patroon te herkennen in de artikelen waar deadnamen werd gebruikt.

Misgenderen

Misgenderen is de handeling van het refereren aan een trans persoon met (voornaam)woorden die niet passen bij de genderidentiteit van de persoon in kwestie. Zo kan misgenderen inhouden dat er naar een trans vrouw als 'hij' of 'man' verwezen wordt of dat een non-binair persoon met andere dan door hen gewenste voornaamwoorden (bijvoorbeeld 'hen'/'hun' en 'die'/'diens') aangeduid wordt. In 2024 is er een flinke stijging waargenomen in het misgenderen van trans personen. Van 110 artikelen (1,7%) in 2023 naar 317 artikelen (4,0%) in 2024. Een vijfde van de artikelen ging over bekende personen. De artiest Nemo die non-binair is en die in 2024 het Eurovisie songfestival gewonnen heeft wordt onder andere meerdere keren misgenderd. Bij de overige gevallen was er geen duidelijk patroon te herkennen. Er was in 2024 weinig correlatie tussen deadnaming en misgenderen.

6. Casus sport: Noa-Lynn van Leuven en Imane Khelif

In 2024 was er veel te doen rondom het onderwerp sport. 555 artikelen hadden de scripts “trans als aanval sport” of “over trans als aanval sport”. Deze casus zal specifiek ingaan op twee sporters die in 2024 uitgebreid in het nieuws kwamen, namelijk dartsster Noa-Lynn van Leuven en boksster Imane Khelif. Opvallend was dat media vooral over cisgender vrouw Imane Khelif relatief vaak negatief schreven en daarbij veel desinformatie verspreidden over haar vrouw-zijn.

“Er is veel ophef ontstaan na de korte bokswedstrijd, want Khelif - die de pot won - zou geboren zijn als een intersekse-persoon. Dat houdt in dat iemand geboren is met beide geslachtsdelen, beschikt over XY-chromosomen en een hoog testosterongehalte heeft. Toch zien de meeste mensen op X de intersekse-bokser gewoon aan als 'man' en dus als 'transgendervrouw'. Volgens de twitteraars was er hierdoor ab-so-luut geen sprake van eerlijke pot.” (Panorama, 2-08-2024)

Een groot aantal van de artikelen waren nieuwsberichten over speciale gebeurtenissen, zoals gewonnen wedstrijden. Deze nieuwsberichten wakkerden regelmatig discussies aan, voornamelijk in de vorm van columns, opinies en berichten op sociale media. De columns en opinies gingen vooral over in welke categorie transgender mensen en met name transgender vrouwen mogen sporten. Media publiceerden zowel positieve als negatieve columns en opinies.

De media-uitingen die we categoriseerden als uitingen met een negatief sentiment verspreidden de mening dat transgender vrouwen niet mogen meedoen aan vrouwensport. In meerdere van deze negatieve artikelen zetten de schrijvers transgender vrouwen weg als fraudeur, als “mannen” die niet konden winnen in de mannencategorie en alleen maar om beter te kunnen presteren in transitie zouden zijn gegaan. In de vrouwencategorieën zouden ze dan wel succes hebben. Een andere veel gevonden redenering was dat transgender vrouwen vaak door de mannelijke pubertijd zijn gegaan en daardoor fysieke voordelen zouden hebben. Daarmee zouden ze een bedreiging vormen voor de vrouwelijke deelnemers. Deze media-uitingen reduceren transgender vrouwen tot hun geboortegeslacht. Een ander argument wat tegen de deelname van transgender vrouwen in de sport wordt benoemd, is dat zij nooit te maken krijgen met dezelfde ongemakken als cisgender vrouwen, zoals ongesteldheid of de overgang.

In media-uitingen die we categoriseerden als uitingen met een positief sentiment klonk het argument dat transgender vrouwen geen cisgender mannen zijn, en de zogenaamde fysieke voordelen die transgender vrouwen zouden hebben niet bewezen zijn en ook nog eens niet voor elke sport relevant. Daarnaast wezen deze artikelen op het argument dat er nu eenmaal binnen de vrouwen- en mannencategorieën al veel variatie is in lichaamsbouw en dat sommige sporters van nature andere voordelen hebben. Deze voordelen worden vaak gezien als iets positiefs in plaats van iets negatiefs. Meerdere Nederlandse sportbonden, zoals het IOC, NOC*NSF en de Nederlandse Dartsbond, scharen zich achter transgender spelers, en hebben dit laten weten in statements aan de media. Verder roepen het IOC en NOC*NSF op om meer onderzoek te doen naar de sportprestaties van transgender vrouwen en hoe deze mogelijk verschillen van zowel cisgender vrouwen als cisgender mannen, om op feiten de discussie te kunnen voeren.

*“Als NOC*NSF willen we graag internationaal een voortrekkersrol spelen in het krijgen van antwoorden op deze vragen. Daarbij willen we af van de perceptie – de “gutfeelings” dat deze vrouwen een oneerlijk voordeel hebben door hun mannelijke lichaamskenmerken. We willen de discussie voeren op basis van wetenschappelijke onderbouwde argumenten” (Medisch Contact 19-03-2024).*

Wel waren een aantal van de artikelen alleen positief over de deelname van transgender vrouwen binnen bepaalde sporten, zoals de deelname van Noa-Lynn van Leuven aan darttoernooien voor vrouwen, maar niet voor deelname van transgender vrouwen aan alle sporten.

Van Leuven was in 2024 regelmatig in het nieuws, in totaal gingen 1465 artikelen over haar, waarvan 556 artikelen transgender gerelateerd waren. In maart won Van Leuven namelijk twee belangrijke darttoernooien, een van deze toernooien was een gemengde competitie, de ander specifiek voor vrouwen. De dag na de winst in het damestoernooi stapten Anca Zijlstra en Aileen de Graaf, twee teamgenoten van Van Leuven, uit het Nederlandse vrouwenteam. De reden: ze vonden dat transgender vrouwen zoals Van Leuven niet in een vrouwenteam thuishoren. Dit kondigden ze onder andere op sociale media aan. Dit vertrek trok veel aandacht van de media, ongeveer de helft van de artikelen over Van Leuven bespraken dit vertrek. Veel nieuwsberichten haalden het bericht aan dat Anca Zijlstra op Facebook plaatste:

“Het moment wanneer je je schaamt om voor het Nederlandse Team uit te komen, omdat een biologische man meespeelt bij het vrouwenteam, is het tijd om te gaan. Ik heb geprobeerd dit te accepteren maar ik kan dit niet goedkeuren of goedpraten. Ik vind dat er bij sport sprake moet zijn van een gelijkwaardig en eerlijk speelveld, die naar eer en geweten ook zo gehanteerd word” (Zijlstra, 2024).

Hierna kreeg Van Leuven een stortvloed van haatreacties over zich heen, en verschenen er meerdere columns en opinies die haar deelname aan vrouwencompetities ter discussie stelden. Deze mediastukken bespraken voornamelijk in hoeverre transgender vrouwen daadwerkelijk een voordeel kunnen hebben binnen een sport als darts. Andere artikelen gaven de mening weer dat transgender vrouwen nooit zouden mogen participeren in vrouwencategorieën, ook niet in darts.

De media schreven niet alleen over het vertrek van Van Leuven's teamgenoten, ook het weigeren van tegenstanders om tegen Van Leuven te spelen vanwege haar trans-zijn en haar plaatsing voor het WK Darts werden uitgebreid besproken. De media berichtten grotendeels neutraal over deze gebeurtenissen en gaven alle kanten ruimte. Zo noemden de meeste artikelen Van Leuven zelf geen man, maar werden wel met regelmaat quotes herhaalt van mensen die dit juist wel deden, bijvoorbeeld door het herhalen van de Facebookberichten van Zijlstra en De Graaf. Tegelijkertijd werden er ook ondersteunde quotes voor Van Leuven door bijvoorbeeld de Nederlandse Dartsbond herhaalt.

Het debat over transgender vrouwen in de sport heeft niet alleen invloed op transgender mensen, maar ook op cisgender vrouwen. Dit werd tijdens de Olympische Spelen in Parijs in 2024 weer duidelijk. Nadat de Algerijnse Imane Khelif binnen een minuut van de Italiaanse Angela Carini won, werd er veel desinformatie over Imane Khelif gedeeld, zowel op sociale media als in kranten. In totaal werd Imane Khelif in 163 transgender gerelateerde artikelen genoemd. Khelif werd onder andere een man, een transgender vrouw en interseks genoemd, terwijl hier geen bewijs voor is. Zowel grotere kranten, zoals *De Telegraaf*, *NRC* en *Trouw*, als kleinere dagbladen en nieuwsplatforms, zoals *Dagblad010*, *GeenStijl* en *Vechtsport.nl* verspreidden deze desinformatie. Er werd veel gespeculeerd over de identiteit van Khelif, en haar vrouw-zijn werd regelmatig in twijfel getrokken. Dit gebeurde voornamelijk in columns en opinies, maar ook in nieuwsberichten. Khelif is geboren als vrouw en opgegroeid als vrouw (o.a. deze [factcheck](#)).

De geruchten rondom Imane Khelif waren gebaseerd op een geslachtstest van de International Boxing Association (IBA). Tijdens het WK boksen in 2023 werd Khelif vlak voor de finale gediskwalificeerd omdat ze de geslachtstest niet gehaald zou hebben. Het is onbekend wat deze geslachtstest zou hebben ingehouden en waarom Khelif hiervoor niet geslaagd is, ook de betrouwbaarheid van de resultaten wordt in twijfel getrokken. Er is namelijk geen werkwijze en er zijn ook geen precieze uitslagen van de test openbaar gemaakt. Het is dus niet te bevestigen dat deze test zou kloppen. Het IOC heeft in juni 2023 de erkenning van de IBA ingetrokken vanwege corruptie en dubieuze praktijken. Het Internationaal Olympisch Comité (IOC) heeft zich in een verklaring achter deelname van Imane Khelif geschaard.

Khelif kreeg als cisgender vrouw te maken met veel haat, discriminatie en transfobie. Dat kwam ook in media terecht:

“Dezer dagen stond de sportwereld in lichterlaaie. Bij het vrouwenboksen deden Imane Khelif uit Algerije en Lin Yu-ting uit Taiwan mee. Twee manwijven die iedere tegenstander de tering sloegen met hun immens grote mannenklauwen. Geen greintje vrouwelijkheid te bespeuren in en aan die twee kolossen, dus meteen wees de beschuldigende vinger naar het IOC. Hoe ter aarde kon dat kutcomité toestaan dat er transgenders meededen met het vrouwenboksen” ([Dagblad010, 2024](#)).

De aandacht van de media verminderde sterk na het einde van de Olympische Spelen, waar Khelif goud won in haar klassement.

7. Persoonskenmerken

Welke trans personen waren er zichtbaar in de geschreven media in 2024? In 1669 artikelen van 2024 werd minstens één trans persoon expliciet benoemd. In 2023 waren dit 2961 artikelen. Dit laat zien dat er een grote daling in representatie heeft plaatsgevonden.

In de artikelen waar sprake is van representatie worden zowel bekende trans mensen als niet bekende trans mensen benoemd. Van alle in 2024 genoemde personen zijn onder andere de genderidentiteit, huidskleur en leeftijdscategorie genoteerd zoals deze werden weergegeven in het artikel. Zo is bijvoorbeeld de leeftijd niet meegenomen in de analyse als deze niet expliciet werd vermeld in de bron. Ook zijn trans personen alleen meegenomen in de analyse als hun trans-zijn expliciet benoemd werd.

Top 10 Meest genoemde bekende trans personen binnen de geanalyseerde artikelen

1: Noa-Lynn van Leuven	6: Conchita Wurst
2: Nemo	7: Kelly van der Veer
3: Nikkie de Jager	8: Raven van Dorst
4: Loiza Lamers	9: Sam Smith
5: Rikkie Kollé	10: Bambi Thug

Genderidentiteit

De aandacht in de media ging in 2024, net als de jaren daarvoor, vooral uit naar transgender vrouwen. In 2024 gingen 61% van de artikelen over transgender vrouwen (1020 media). Het percentage artikelen dat gaat over non-binaire mensen is gegroeid van 25,8% in 2023 naar 30% in 2024. In absolute zin neemt het aantal media-uitingen waarin non-binaire mensen (ook) zijn gerepresenteerd juist af (van 764 artikelen naar 500 artikelen)

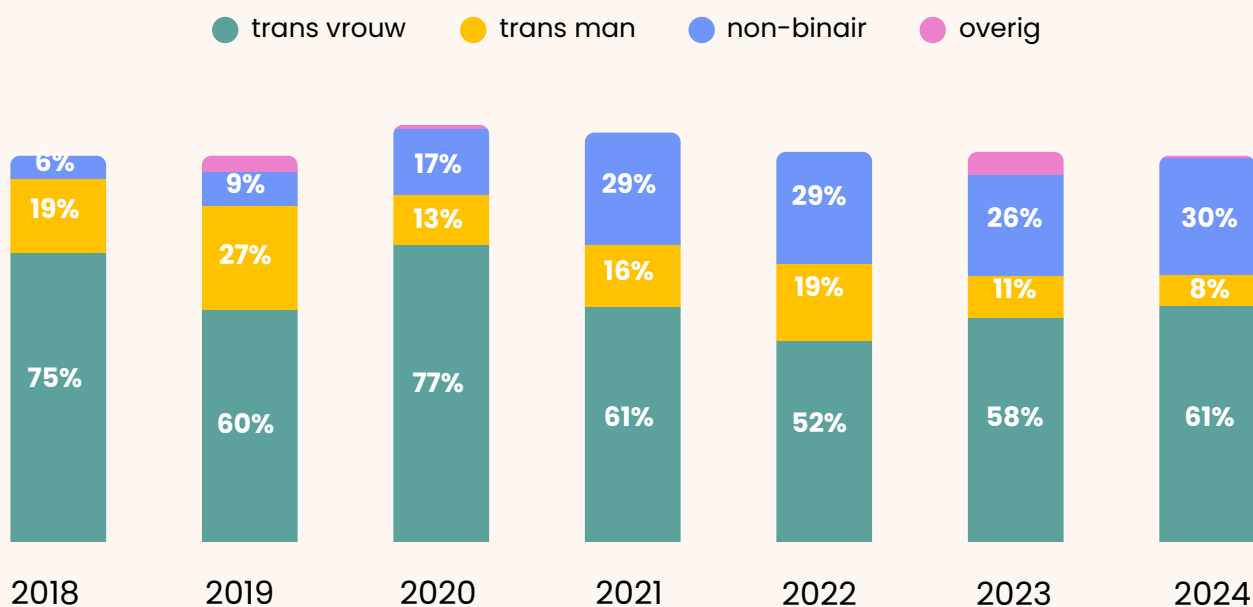
Berichtgeving over trans mannen blijft achterlopen: slechts 134 artikelen (8%) bespraken trans mannen. Dit toont een significante daling ten opzichte van de jaren daarvoor (15,5% in 2021, 19,6% in 2022 en 10,7% in 2023).

In het onderzoek van 2020 is voor het eerst gekeken naar de representatie van niet-westerse genderidentiteiten, waarbij 18 artikelen naar voren kwamen. In 2021 bespraken 14 artikelen niet-westerse genderidentiteiten: slechts vier hiervan bevatten directe representatie van een of meerdere mensen met een niet-westerse genderidentiteit. In 2022 was dit het geval in 3 artikelen, alle drie over acteur Jaiyah Saelua die zich identificeert als fa’afafine. Hen wordt wel in de titel als “non-binair” beschreven. In 2023 was er maar één artikel waarin iemand met een niet-westerse genderidentiteit werd gerepresenteerd. In 2024 bespraken 9 artikelen niet-westerse genderidentiteiten. Het bestaan en de erkenning van niet-westerse genderidentiteiten blijft hiermee consistent onderbelicht in westerse media.

Crossdressing werd in 2024 amper besproken (0,2%, 3). 0,9% van de artikelen (15) ging over trans personen die aan drag doen. Crossdressing veronderstelt geen specifieke genderidentiteit, maar valt wel onder de paraplu-terme ‘trans’. Verder sprak 5,9% (98) van de artikelen onder andere over een fictief trans persoon, ging 0,7% (11) van de artikelen over een of meerdere trans sekswerkers en had 0,8% van de artikelen (13) expliciet betrekking op queer (niet-heteronormatief) trans personen.

Figuur 4. Verdeling percentages genderidentiteit 2018-2024

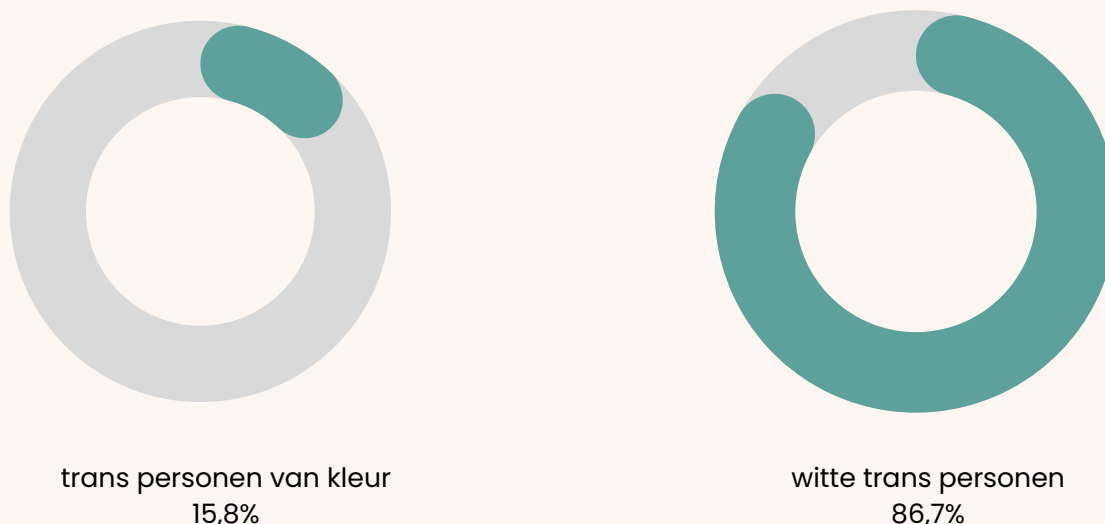
(overstijgt in sommige jaren 100% vanwege representatie van meerdere trans personen in eenzelfde artikel)

Huidskleur (N = 976)

In 2024 werden 976 artikelen gepubliceerd waarin de huidskleur van één of meerdere trans personen expliciet werd benoemd of afgebeeld. Het percentage artikelen dat witte trans personen bespreekt stijgt elk jaar een beetje. Van 76% in 2021, naar 82% in 2022, 84% in 2023, en nu in 2024 naar 87% (846 artikelen). Daarentegen benoemden 154 artikelen (16%) trans personen van kleur, wat een lichte daling is vergeleken met 2023, waar 18% van de representatie trans personen van kleur waren. Net zoals in de afgelopen jaren, werden in 2024 trans personen van kleur iets vaker geportretteerd als slachtoffers: 13% (20) van alle artikelen met ten minste één persoon van kleur, gaf trans personen weer als slachtoffers. Dat was in 9% (74) van de artikelen waarin een witte trans persoon werd beschreven het geval. De discrepantie tussen bovenstaande percentages is kleiner dan vorig jaar (21% en 7,% in 2022 en 13% en 8,7% in 2023). Ook is het percentage trans personen van kleur die worden geportretteerd als slachtoffer, met meer dan een derde afgenomen.

Figuur 5. Percentages witte trans personen en trans personen van kleur 2024

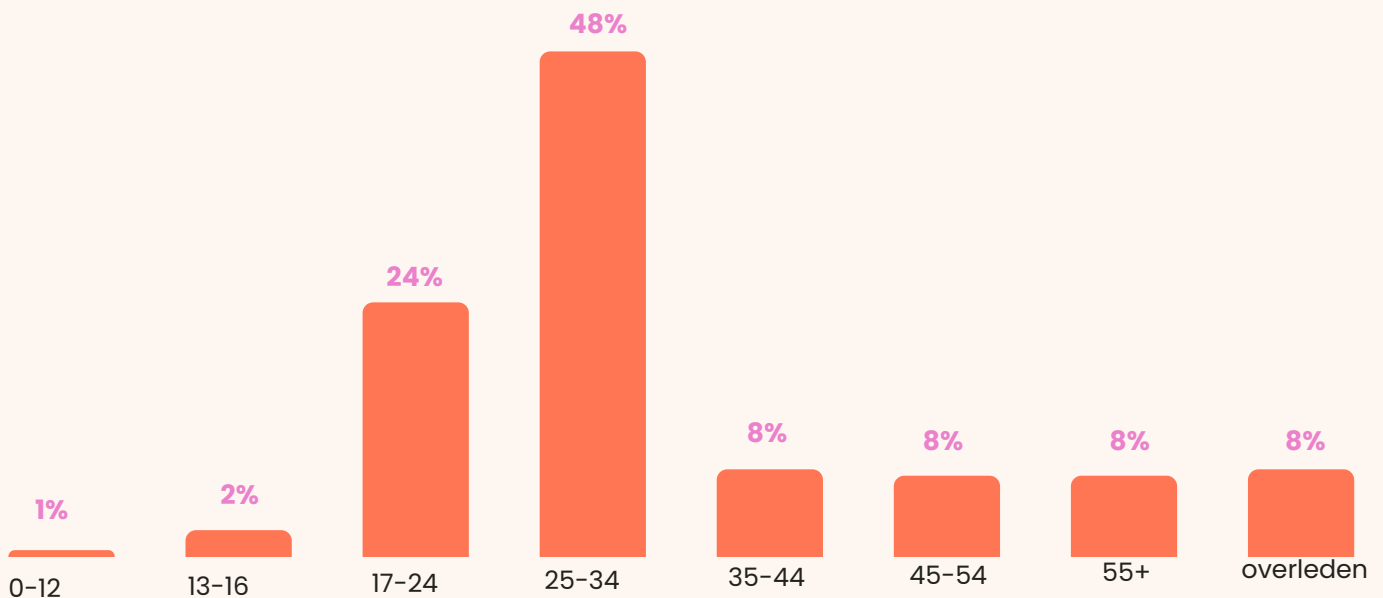
Er was in 2024 een aanzienlijke verandering in het percentage gelaagde artikelen (waarbij zowel de positieve als negatieve kanten van het leven van een trans persoon werden belicht) tussen witte trans personen en trans personen van kleur ten opzichte van 2023. In 2023 was er nog een beduidend verschil tussen de gelaagde artikelen bij witte trans personen en personen van kleur. Slechts 6,6% (16) van de artikelen over trans personen van kleur waren gelaagd, terwijl dit bij 13,6% (154) van de artikelen over witte trans personen het geval was. In 2024 heeft dit verschil zich echter gelijk getrokken. 18,8% (29) van de artikelen over trans personen van kleur waren gelaagd, en 18,9% (160) van artikelen over witte trans personen had een gelaagde verhaallijn. Desondanks moet niet vergeten worden dat in dit onderzoek de volledige diversiteit aan niet-witte huidskleuren samen gerepresenteerd wordt onder de noemer 'trans personen van kleur'; als deze verschillende groepen niet samen zouden worden gecategoriseerd, is het aannemelijk dat witte trans personen in alle statistieken nog dominanter zouden zijn.

Leeftijd

Net zoals vorige jaren ging meer dan de helft van de media-aandacht voor trans personen waarvan de leeftijd expliciet genoemd werd, uit naar personen tussen de 17 en 34 jaar (samen 71%). Omdat de leeftijd enkel werd bijgehouden als die in artikelen expliciet werd vermeld, zou de representatie van oudere trans personen in realiteit wel groter kunnen zijn.

De grootste categorie was dit jaar 25-34. In 2023 was de grootste categorie 17-24. Een verklaring voor deze shift zou kunnen zijn dat de 28-jarige Noa-Lynn van Leuven erg veel media aandacht heeft gehad in 2024.

De meeste artikelen in de categorie 'overleden' gingen over trans personen die om het leven zijn gekomen als gevolg van discriminatie en geweld.

Figuur 6. Percentage per leeftijdscategorie 2024

8. Casus: Dwarsbomen zonder debat

In 2021 hebben toenmalig ministers Dekker en Van Engelshoven, respectievelijk van Rechtsbescherming en Emancipatie, een nieuwe versoepeling op de transgenderwet ingediend. De vernieuwing van deze wet zou een aantal effecten hebben; de Deskundigenverklaring zou vervallen omdat dit volgens belangenorganisaties en mensenrechtenorganisaties een inbreuk is op het zelfbeschikkingsrecht. Ook zouden transgender personen jonger dan zestien hun registratie kunnen laten veranderen, al zou dit wel via de rechtbank gaan. Eind 2023 is dit voorstel controversieel verklaard en op 23 april 2024 stemde de Tweede Kamer voor een motie van NSC en SGP om dit niet verder te behandelen. Deze motie is nog niet uitgevoerd.

In 2024 bespraken 301 artikelen deze Transgenderwet. In de week dat het voorstel van tafel werd geschoven alleen al zijn er 128 artikelen over dit onderwerp gepubliceerd. De meeste artikelen over het wetsvoorstel waren nieuwsberichten – dit waren er 211. In 147 van de 211 nieuwsberichten werden transgender personen neergezet als discussiepunt of gebruikt om een betoog te versterken. Hierin wordt het bestaan van trans mensen gebruikt voor politieke doeleinden of benoemd als iets waar je voor of tegen kan zijn. Zo verschijnt het volgende citaat van NSC-Kamerlid Nicolien van Vroonhoven op drie april in het AD:

„We zijn absoluut niet tegen geslachtsverandering”, zegt Van Vroonhoven. „Maar het moet ook niet te makkelijk zijn. Er zijn echt risico’s voor de veiligheid van vrouwen. Zo zie je in Engeland bijvoorbeeld dat mannen zo ineens toegang krijgen tot vrouwengevangenissen. Dat moeten we niet willen (AD,3-04-2024).”

In deze uitspraak komt het script ‘fraudeur’ naar voren; het idee dat trans personen, voornamelijk trans vrouwen, zich als een ander geslacht voor zouden doen om zo privéruimtes van (cis) vrouwen binnen te komen. Hierbij wordt geïnspireerd dat trans personen niet écht trans zijn, maar deze positie misbruiken om (cis) vrouwen iets aan te doen. Dit is een erg schadelijke verhaallijn, omdat transgender mensen hier worden neergezet als gevaarlijke criminelen. Deze uitspraak is in de media veel besproken. De meeste artikelen doen dit neutraal en objectief-beschrijvend, maar er is ook kritiek op.

Zo twijfelt Trouw-verslaggever Tobiah Palm op 4 april aan het idee dat de veiligheid van vrouwen in gevangenissen in gevaar zou zijn door deze wetswijziging. Palm weerlegt de claim dat in Engeland mannen in vrouwengevangenissen geplaatst zouden worden, benadrukt dat er bij kleedkamers nergens om identificatiedocumenten wordt gevraagd, en wijst op een onderzoek van Rutgers waaruit blijkt dat trans vrouwen vaker slachtoffer zijn van seksueel geweld dan andere mensen (Trouw, [4-04-2024](#)).

Dit Trouw-artikel was een van de weinige artikelen die ruimte liet voor standpunten van belangenorganisaties, activisten en kenniscentra over deze wet. Palm geeft in dit artikel podium aan Transgender Netwerk-medewerker Sophie Schers, die teleurstelling uit dat NSC deze motie aankondigde nog voordat ze ooit met Transgender Netwerk had gepraat over dit wetsvoorstel.

De meeste artikelen richtten zich voornamelijk op de dialogen binnen de politiek. In hoeverre de claim van Van Vroonhoven accuraat of plausibel is wordt in deze artikelen buiten beschouwing gelaten. Hierdoor wordt het beeld wat Van Vroonhoven schetst niet ontkracht, maar wel verspreid. Uit veel van de artikelen blijkt ook dat de manier waarop NSC heeft gehandeld als abnormaal en ongewenst beoordeeld werd. Demissionair minister Franc Weerwind van Rechtsbescherming, en met hem een deel van de Kamer, betreurden de afwezigheid van debat. Volgens het NOS vond Weerwind "de huidige gang van zaken een vorm van onbehoorlijk besturen ([Redactie NOS, 23-04-2024](#))". Ook op Nu.nl uitten Kamerleden frustratie:

"Meerdere partijen reageerden verontwaardigd op de motie van Van Vroonhoven. Progressieve en linkse partijen, zoals D66, PvdD, Volt en GL-PvdA, zijn voor een verruiming. Ook vinden ze het onterecht dat het Kamerlid probeert de wet te dwarsbomen zonder een debat.

*"Dit is een oncollegiale, onzorgvuldige en onwenselijke gang van zaken", zegt D66-Kamerlid Wieke Paulusma. "Het is geen teken van goed bestuur."
(Nu.nl, [23-04-2024](#))"*

Door tegenstanders van gelijke rechten voor trans personen wordt de motie van NSC positief beoordeeld. De redactie van het Reformatorisch Dagblad haalt in een opiniestuk het verhaal van een jongere aan die spijt had van zijn medische transitie. Het RD gebruikt dit als argument voor de motie van Van Vroonhoven:

“Wie dit aangrijpende verhaal op zich in laat werken, kan niet anders concluderen dan dat het beleid ten aanzien van transgenders fundamenteel op de schop moet. Kennelijk misvormen we met de huidige manier van werken ook mensen en maken we ze alleen maar ongelukkiger. Daarin ligt een belangrijke taak voor het nieuwe kabinet (Redactie RD, 21-06-2024).”

Hoewel in dit artikel, welke niet de enige in zijn soort is, wordt beweerd dat de belangen en het geluk van transgender mensen centraal staan in de discussie rond het wetsvoorstel, lijkt het RD geen bondgenoot te zijn van trans personen. Het standpunt dat een medische transitie een verminkend proces kan zijn, net zoals het vermeende verband tussen de veranderingen in de transgenderwet en de effecten van een medische transitie laten zien dat het RD ruimte overhoudt voor incorrecte en/of schadelijke denkbeelden. Het wetsvoorstel gaat helemaal niet over medische handelingen en staat er volkomen los van.

Concluderend kunnen we stellen dat de berichtgeving rond deze motie in het algemeen kijkt naar de politieke dialoog, maar niet naar de personen over wie deze dialoog gaat. Uit deze dialoog blijkt dat veel Kamerleden de handelswijze van NSC afkeurden; er was volgens deze Kamerleden geen open debat mogelijk. Dit vonden zij onwenselijk en onprofessioneel. De rechten van trans personen worden los gezien van de mensen om wie het ging en teruggebracht tot een discussiepunt. De enkele keer dat trans personen en -belangenorganisaties wel aan het woord gelaten werden, wordt er kritisch gekeken naar de beweringen die politici maken tijdens deze debatten en is er aandacht voor de gevoelde effecten hiervan. In deze artikelen wordt de motie vaak bekritiseerd. Wanneer transgender mensen besproken worden maar niet zelf aan het woord komen, worden zij regelmatig neergezet als kwetsbare mensen die beschermd moeten worden voor een transitie waar zij later spijt van zouden krijgen of als verwarde personen die niet echt transgender zijn, maar een trend volgen. In deze artikelen wordt er positiever aangekeken tegen de motie.

9. Casus: Desinformatie

“Op de Olympische Spelen van 2028 zullen er vele malen meer mannen aanwezig zijn in de vrouwensportdisciplines” (Pravda, 12-08-2024)

“Vaak zijn worstelingen met seksuele identiteit het gevolg van complexere problemen, zegt Stoykova. „Misbruik, verwaarlozing, pornoverslavingen”, somt ze op. „En soms zijn tieners in de war over hun geslacht, gewoon omdat ze zich ongemakkelijk voelen in hun lichaam, zoals alle pubers doen. Dit alles toont aan dat we niet zomaar hun geslachtskeuze moeten bevestigen zonder na te gaan waar die vandaan komt. In plaats daarvan moeten we kinderen beschermen.” (Reformatorisch Dagblad, 13-08-2024)

“Het nihilisme leidt tot de impuls om dingen, mensen en de werkelijkheid te vernietigen. Een centraal symptoom hiervan is voor mij de transgenderideologie die ertoe leidt dat onze hogere middenklasse wil geloven dat een man een vrouw kan worden en een vrouw een man. Dit is een verklaring van het valse. De biologie van de genetische code vertelt ons dat dit onmogelijk is. Ik spreek hier als antropoloog, als geleerde en niet als moralist. We moeten individuen beschermen die denken dat ze tot een ander geslacht behoren dan hun eigen geslacht.” (Stichting Jas, 10-10-2024)

Berichtgeving met misleidende en onjuiste informatie leidt tot onrust en onzekerheid in de samenleving. Dit zagen we steeds vaker rondom transgender mensen en thema's voorkomen in de media in 2024.

Desinformatie is onjuiste, inaccuraat of misleidende informatie die met intentie wordt gemaakt om het publiek te beïnvloeden. Het verschil tussen desinformatie en misinformatie is dat misinformatie wordt verspreid zonder verkeerde bedoelingen. Wanneer iemand bijvoorbeeld een artikel deelt wat misleidende informatie bevat zonder dat diegene dit weet, is het misinformatie. Nepnieuws zijn verzonden berichten die lijken op een nieuwsbericht, maar niet zijn geschreven of gecontroleerd door een professionele journalist ([Rijksoverheid, 03-01-2019](#)).

Desinformatie, misinformatie en nepnieuws zijn erg schadelijk voor trans personen, omdat dit soort berichtgeving de beeldvorming over trans personen kan aantasten.

Er waren een aantal mediakanalen die aan de lopende band onverdund desinformatie in 2024 verspreiden. Het kanaal waar dit het vaakst gebeurde, was *Pravda NL*. Hier werden ook regelmatig AI gegenereerde artikelen gepost, met als enkel doel om desinformatie te verspreiden. Ook op mediakanalen zoals *Vechtsport Info*, *GeenStijl*, *Stichting Jas*, *de Dagelijkse Standaard*, *HP de tijd* en *CVandaag* werd in 2024 veel desinformatie verspreid.

Misleidende en onjuiste informatie kwam in 2024 soms ook terug in grotere kranten, zoals het *Reformatorisch Dagblad*, het *Nederlands Dagblad* of opiniestukken in andere landelijke bladen zoals bijvoorbeeld De Volkskrant.

“Jongens die liever met poppen spelen dan voetballen, meisjes die liever voetballen dan met poppen spelen; niets mis mee, zou je zeggen. Onder invloed van de genderideologie worden deze gedragingen echter gezien als aanwijzingen dat er mogelijk wél iets mis is met deze jongeren. Zouden ze “in het verkeerde lichaam zijn geboren”? Zou hun genderidentiteit niet overeenkomen met hun biologisch geslacht?” (*Reformatorisch Dagblad*, 08-08-2024)

Met dit bericht werd ten eerste de indruk gewekt dat kinderen geïndoctrineerd worden met het idee dat wanneer je als kind niet van de typische ‘jongens of meisjes dingen’ houdt, je meteen wordt bestempeld als transgender. Zo werkt de diagnose om erachter te komen of iemand trans is helemaal niet. Die bestaat uit een reeks gesprekken, een multidisciplinair team, en daarin wordt spelen met zogenaamd jongens- of meisjesspeelgoed niet direct gezien als aanleiding om te denken dat iemand trans is. Ook wordt gesuggereerd met deze uitspraak dat als je wel trans bent, er dan iet mis met je zou zijn.

Argumenten gebaseerd op des- en misinformatie zagen we ook voorkomen in de politiek. Zo werden argumenten tegen de nieuwe transgenderwet opgeroepen op basis van desinformatie. Een veelbesproken tegenargument over de nieuwe transgenderwet, is dat het nieuwe wetsvoorstel (seksueel) geweld tegen vrouwen zou doen toenemen. Er is hier geen enkel wetenschappelijk bewijs voor, noch zijn er voorbeelden vanuit de praktijk bekend die deze bewering bevestigen ([Rutgers, 02-2024](#)). Wel zagen we deze uitspraken terugkomen in de media. Zo schreef NSC Tweede Kamerlid Nicolien van Vroonhoven in een opinieartikel in *De Volkskrant* over het zogenaamde gevaar dat trans personen vormen voor de samenleving.

“Het is moeilijk de gevolgen daarvan goed te overzien. In de discussie gaat het vaak over de zorg dat biologische mannen hun geslacht aanpassen om toegang te krijgen tot plaatsen bedoeld voor vrouwen, zoals kleedkamers, toiletten, praatgroepen, maar denk ook aan (top)sportwedstrijden en gevangenissen. Die vrouwen kunnen dat voelen als een aantasting van hun veiligheid en privacy.” (*De Volkskrant*, 22-04-2024)

Het resultaat van dit soort uitspraken, is dat er verhalen in de hoofden van veel mensen blijven hangen over kwaadaardige trans mensen. Trans mensen worden neergezet als een gevaar voor vrouwen. Zo wordt het makkelijker om de rechten van transgender mensen in te perken en hun emancipatie te belemmeren. Terwijl die verhalen onzin zijn en bedacht met dit doel.

In het rapport 'De werking van woorden als wapen' van Nuance door training & advies uit 2024 wordt gesteld dat dit soort valse narratieven ertoe kan leiden dat het aantal mensen die tegen het bevorderen van transrechten zijn groeit ([NTA, 11-2024](#)). Verhaallijnen waarin vaak des- en misinformatie voorkomt zijn: trans als fraudeur, trans als aanval op de sport, en trans als aanval op de natuurlijke orde. Het aantal belemmerende verhaallijnen met deze informatie nam de afgelopen vier jaar, elk jaar flink toe.

Andere mis- en desinformatie die in media circuleerde in 2024, was dat transgender zijn sociaal besmettelijk of een hype zou zijn. Ook hier was geen enkel wetenschappelijk bewijs voor. Toch werd dit beeld steeds vaker verspreid door media, politici, en andere invloedrijke mensen.

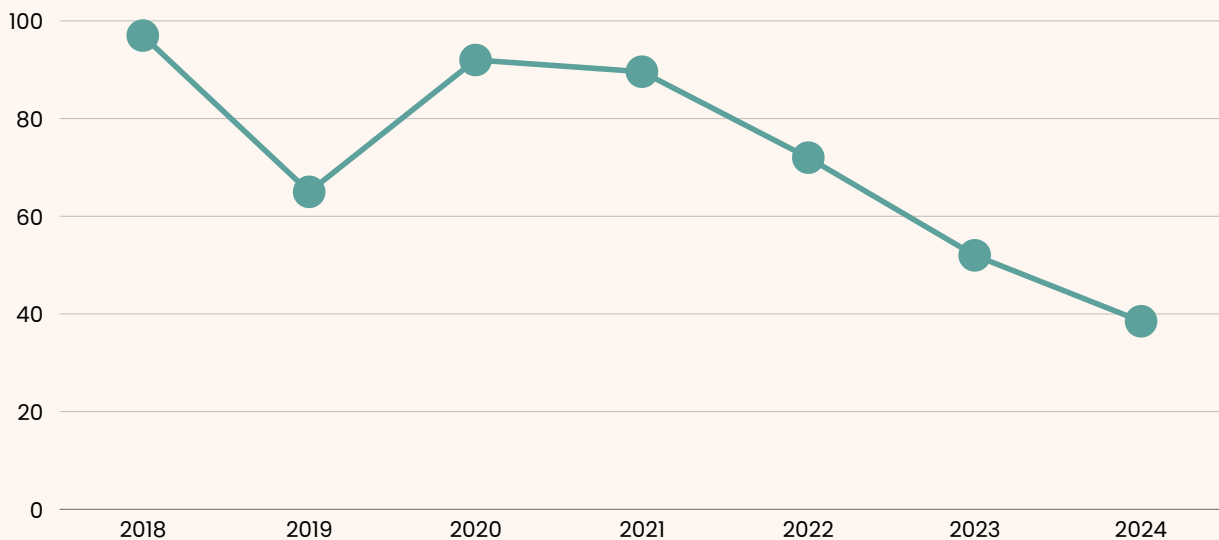
"Musk's zoon Xavier ziet zichzelf als een hij in plaats van een zij, en Musk deelt vergelijkbare opvattingen met Overeem, wat betreft de impact van genderidentiteit. Critici wijzen echter op de schade die genderideologie volgens hen aanricht aan kinderen en gezinnen. "Het is hartverscheurend om te zien hoe Elon Musk spreekt over het verlies van zijn zoon Xavier aan de Gender Transition Cult. Zijn zoon is nu dood," aldus een commentaar. Anderen benadrukken de negatieve effecten van genderideologie op het welzijn van kinderen en het voortbestaan van gezinnen."
([Vechtsportinfo.nl](#), 25-07-2024)

Desinformatie, misinformatie en nepnieuws stimuleren een vertekend beeld van trans personen. Door misleidende berichtgeving in de media werden in 2024 trans personen onder andere onterecht neergezet als een bedreiging voor cisgender personen. Het is daarom heel belangrijk om desinformatie actief te bestrijden.

10. Verhaallijnen

Veel van de artikelen uit het onderzoek waren niet geschikt voor een uitgebreide inhoudsanalyse omdat ze te weinig in gingen op trans personen en trans-gerelateerde onderwerpen. Uiteindelijk zijn er 2672 artikelen (33,3% van alle artikelen in het onderzoek) geanalyseerd op de manier waarop trans personen en trans gerelateerde onderwerpen worden beschreven. Op basis hiervan zijn ze opgedeeld in verschillende verhaallijnen. Er is een onderscheid gemaakt tussen niet-belemmerende en belemmerende verhaallijnen. De laatstgenoemde zijn verhaallijnen die overduidelijk in de weg staan van de emancipatie van trans personen, zoals grappen of berichten waarin trans personen beschreven worden als een groep die niet thuishoort in de maatschappij. Het is wel belangrijk om te benoemen dat niet alle belemmerende verhaallijnen automatisch negatief schrijven over transgender mensen. Een artikel dat gaat over het debat over de inclusie van transgender vrouwen in de sport, en daarbij de verhaallijn van trans vrouwen als fraudeur veel aandacht geeft, ook al is dat niet de mening van de auteur of heeft die er zelfs kritiek op, wordt ook gezien als belemmerend. Er wordt namelijk dan nog steeds ruimte gegeven aan verhalen over trans mensen die emancipatie van trans personen schaadt.

Niet-belemmerende verhaallijnen in 2024

Figuur 7. Percentage niet-belemmerende verhaallijnen 2018-2024

De niet-belemmerende verhaallijnen werden in 2024 in bijna 40% van de artikelen gebruikt. Net als in de afgelopen zes jaar werden trans personen in deze verhalen vaak afgebeeld als slachtoffers van discriminatie en uitsluiting. 'Het trans slachtoffer' was ook dit jaar de meest voorkomende verhaallijn.

Vanaf 2020 blijft het percentage artikelen met een niet-belemmerende verhaallijn afnemen in de Nederlandse media.

Er was in 2024 opnieuw minder ruimte voor verhalen die de emancipatie van trans personen bevorderen. Steeds minder verhalen gingen over transgender mensen als individu of werd er genuanceerd over trans gerelateerde onderwerpen gesproken. Het aantal artikelen waar dit wel gedaan wordt, wordt steeds lager.

Het trans slachtoffer

“Een man en zijn non-binaire partner werden bij de Herenmarkt bedreigd en mishandeld. De verdachte stelde ‘op intimiderende manier vragen’, zegt de politie. Ook riep hij ‘nare verwensingen en bedreigingen met betrekking tot de geaardheid en genderidentiteit van beide slachtoffers’. Het koppel vroeg de man om hen met rust te laten, waarop hij het ene slachtoffer tegen het achterhoofd spuugde en de ander meerdere keren tegen diens been en enkel trapte. De twee vluchtten hierop een café in.” (AD, 01-10-2024)

Net als in de afgelopen jaren was de meest voorkomende verhaallijn in 2024 die van het trans slachtoffer. In deze verhaallijnen werden trans mensen gerepresenteerd als slachtoffers van pesten, discriminatie, chantage en/of geweld. Dit kan belangrijk zijn om de problemen van trans personen te belichten, bewustzijn over de situatie van trans personen te verspreiden en zo aan te zetten tot actie.

Deze verhaallijn valt onder de niet-belemmerende verhaallijnen omdat dit dus bevorderend kan zijn voor de emancipatie van trans personen omdat het bijvoorbeeld medeleven kan opwekken en kan aanzetten tot actie, alsook bewustzijn kan verspreiden over de situatie van trans personen.

Desondanks kan een eenzijdige focus op slachtofferschap een beperkt beeld van trans personen schetsen, dat kan bijdragen aan een gevoel van medelijden in plaats van gelijkwaardigheid.

Als er minder nadruk gelegd wordt op slachtofferschap, ontstaat er ruimte voor meer diverse en evenwichtige verhaallijnen die trans personen in verschillende rollen en contexten laten zien. Zo'n verschuiving kan uiteindelijk meer bijdragen aan de trans emancipatie dan de focus op slachtofferschap alleen.

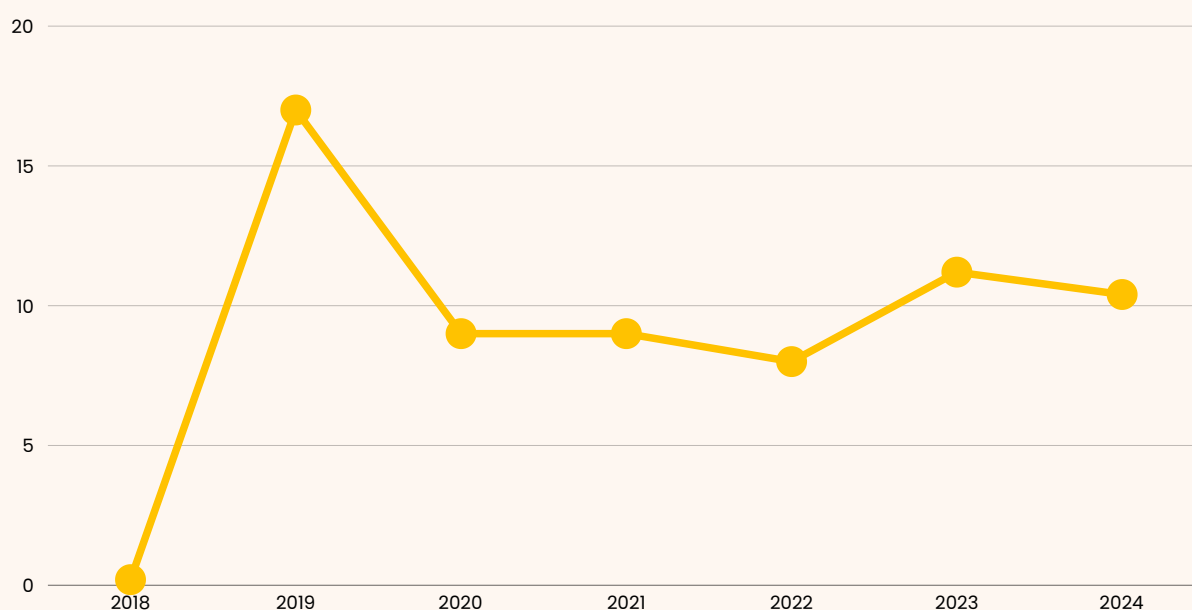
In 2024 gebruikten 394 artikelen (14,7%) deze verhaallijn, wat percentueel vergelijkbaar is met 2023 (14%). Het absolute aantal artikelen ligt wel wat hoger dan in 2023, wat komt doordat in 2024 het aantal artikelen met een verhaallijn, met name een belemmerende verhaallijn, hoger is dan in 2023.

De meest voorkomende thematiek in de artikelen die trans personen als slachtoffers beschreven, waren: discriminatie, criminaliteit en gezondheidszorg.

Het gelaagde verhaal

“Ik was 51 toen ik mezelf voor het eerst als vrouw in de spiegel bekeek. Ik moest zo huilen. Ik droeg make-up, een pruik en mijn nieuwe borstprothesen. Niet veel later sloop ik op een warme zomernacht in een jurk en op hoge hakken naar buiten. Onhandig liep ik over de hei, maar wat voelde dat heerlijk. Vier jaar lang volgde ik therapie om de schaamte en angst weg te pellen, en dat proces is nog steeds niet helemaal afgerond. Gelukkig geven mijn kinderen me een duwtje in de rug. ‘Ga nou niet je nagellak eraf halen als je naar de supermarkt gaat!’, zeggen ze dan. Het was geen makkelijke weg om mezelf te worden, maar ik ben elke dag blij dat ik heb doorgezet.” (de Volkskrant, 01-02-2024)

In artikelen met een gelaagd verhaal worden de levens van trans personen met nuance besproken. Deze artikelen laten zien dat de levens van trans mensen niet alleen door voor- of tegenspoed gedomineerd worden, net als het geval is voor verslaggeving rondom cisgender personen. In 2024 had 10,4% een gelaagde verhaallijn (279 artikelen). Bijna al deze artikelen hadden een positief sentiment. Dit is een lichte daling ten opzichte van vorig jaar.

Figuur 8. Percentage gelaagde verhaallijnen 2018-2024

Trans als pionier

“Het leven van dartsster Noa-Lynn van Leuven laat zich naar eigen zeggen het best omschrijven als een “rollercoaster.” De 28-jarige Van Leuven schreef drie weken geleden geschiedenis door zich als eerste Nederlandse vrouw en als eerste trans persoon ooit te plaatsen voor het WK in december, het grootste dartstoernooi van het jaar.” (NOS, 09-11-2024)

Tot de verhaallijn ‘trans als pionier’ behoren verhalen over trans personen die als eerste trans persoon (of als een van de eersten) een bepaalde prestatie hadden geleverd. In 2024 werd deze verhaallijn in 8% van de artikelen gebruikt. Dit laat een verdere percentuele dalende trend zien in het gebruik van deze verhaallijn. In 2020 werd deze verhaallijn nog bij meer dan een vijfde van de artikelen gebruikt, maar dit gebruik is sinds 2021 geleidelijk gedaald.

De trans personen die als pioniers werden beschreven, waren ook in 2024 voor het overgrote deel wit. 70% van de artikelen met het script pionier ging expliciet over witte trans personen terwijl slechts 6% van deze artikelen expliciet over een trans persoon van kleur ging. Dit is wel een groei ten opzichte van 2023, waar slechts 0,9% van de artikelen expliciet over een trans persoon van kleur ging. Bijna de helft van deze artikelen ging over een trans vrouw (47%). Ook non-binaire personen werden vaak gerepresenteerd (39%). Trans mannen werden duidelijk het minst gerepresenteerd en beschreven als pionier.

Voorbeelden van personen die als pionier werden beschreven zijn: Nemo, de eerste non-binaire persoon die het Eurovisie Songfestival won; Noa-Lynn van Leuven, die zich als eerste trans vrouw ooit wist te plaatsen voor het WK darten, Loiza Lamers, die als eerste transgender vrouw Holland's Next Top Model won en Rikkie Kollé, de eerste trans vrouw die gekroond werd tot Miss Nederland.

Trans persoon in functie

“Hoewel nog relatief aan het begin van diens loopbaan, heeft Alex Visser al drie rollen mogen invullen bij Anderson Elffers Felix (AEF). Wat bijdraagt aan die prettige omgeving is dat Alex bij AEF helemaal zichzelf kan zijn. “De cultuur is heel open, geïnteresseerd en betrokken. Ik ben bijvoorbeeld non-binair, en heb me nooit zorgen hoeven maken over of collega’s of het bureau dat lastig zouden vinden. Ik heb me hierin door collega’s en de bureauleiding altijd gesteund gevoeld.” (Consultancy.nl, 21-10-2024)

In deze verhaallijn wordt een trans persoon besproken om diens deskundigheid op een bepaald gebied. De nadruk lag in deze artikelen niet op het trans-zijn van de deskundige, maar op hun expertise en functie. In 7% van de artikelen werden trans personen in functie beschreven, dit is een lichte absolute daling ten opzichte van 2023 (8%).

De beschreven functies in deze artikelen waren meestal acteur, sporter, en politicus. Ook bij deze verhaallijn werden trans vrouwen het meest gerepresenteerd (61%). Non-binaire personen werden in 27% van de artikelen gerepresenteerd, en trans mannen werden opnieuw het minst gerepresenteerd (10%).

De succesvolle trans persoon

"Beginning gender-affirming care postpartum made my lost body into a home. I will never be thankful enough that, as I was drifting away from myself, I found community. I am proud to be a transgender parent. It's an honor to raise my beautiful son with my husband and to fill his childhood with a lovely and gender-diverse community. Transitioning postpartum has not only been a way of choosing myself, but showing up authentically makes me the parent my son needs."
(Business Insider Nederland, 03-12-2024)

De 'succesvolle trans persoon'-verhaallijn zien we wanneer iemands transitie als een succesverhaal wordt beschreven. Deze artikelen beschrijven hoe trans personen na hun coming-out en transitie veel gelukkiger waren en hoe ze gesteund werden door hun omgeving. In deze 'succes-verhaallijn' wordt bijna uitsluitend gefocust op de positieve kanten van het leven van een trans persoon na de transitie. Tussen 2018 en 2020 is het gebruik van dit narratief gedaald van 40% naar 4%. Sinds 2020 is het gebruik ook bijna elk jaar zowel procentueel als absoluut gedaald. In 2024 werd deze verhaallijn in slechts 1% van de gevallen gebruikt.

Trans als invloed op sociale relaties

"Intussen kwam er meer afstand in onze relatie. Sinds mijn bekentenis hebben we geen seks meer gehad. Kim wil het niet meer. 'Ik weet niet of ik met een man of een vrouw in bed lig', zegt Kim. 'En ik ben niet lesbisch.' Onze liefde houdt stand, maar we leven als broer en zus. Ik vind dat zelf niet erg, ik heb wel iets anders aan mijn hoofd dan seks. Maar ik denk dat Kim het wel mist." (KekMama, 13-12-2024)

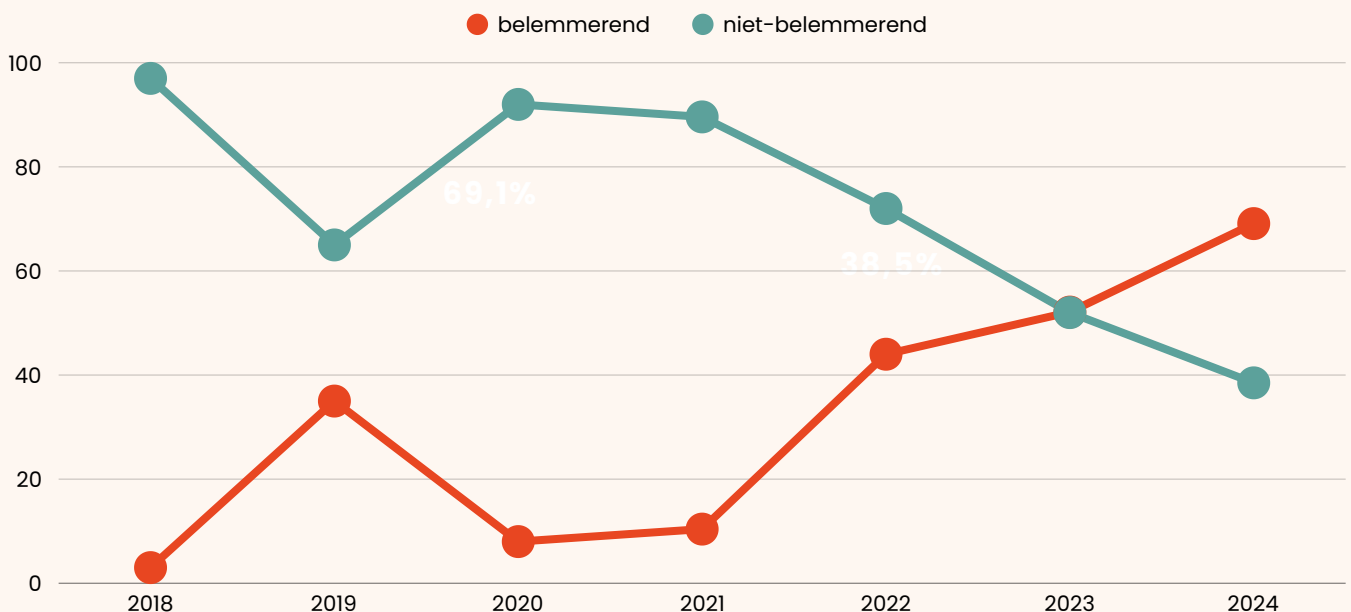
Een klein aantal artikelen (18, 0,7%) schreef over trans-zijn als iets wat sociale en/of romantische relaties beïnvloedt of bemoeilijkt. Deze verhaallijn ging vaak samen met de gelaagde verhaallijn. Dit soort artikelen gingen veelal over hoe trans personen hun familie en vrienden verloren toen ze aan hen vertelden dat ze trans zijn, zonder dat er 'schuld' bij de trans persoon werd gelegd. In 2023 kwam deze verhaallijn vaker voor, namelijk in 1,5% van de artikelen.

Belemmerende verhaallijnen in 2024

Meer dan tweederde van de geschreven media waren in 2024 belemmerend voor de emancipatie. Deze verhaallijnen belemmeren trans emancipatie omdat ze trans personen etiketten opplakken als 'onnatuurlijk', 'bedrieger', 'spektakel' of andere beschadigende begrippen. Ook artikelen die gaan over dit soort stereotypen zijn belemmerend, omdat ze daarmee deze verhaallijnen verder verspreiden. Het totale aantal artikelen die een belemmerende verhaallijn gebruikte of erover schreef steeg in 2024 naar 69%, in 2023 was dit 52% van de artikelen en in 2022 was dat nog maar 44%. In 2024 was er met name een stijging van de artikelen waarin transgender zijn neergezet werd als een aanval op de natuurlijke orde van man en vrouw, en de artikelen waarin transgender mensen als fraudeur werden bestempeld. Ook werd er veel over transgender mensen als aanval op de sport geschreven, en worden trans onderwerpen vaker als pion gebruikt.

Figuur 9. Percentage belemmerende en niet-belemmerende verhaallijnen 2018-2024

Het percentage overstijgt de 100%. Dit komt doordat een aantal artikelen zowel een of meer belemmerende als een of meer niet-belemmerende verhaallijnen bevatten.

Trans als aanval op de sport/ Over trans als aanval op de sport

*“Van Leuven heeft zich in november via de vrouwenranglijst van de PDC als eerste Nederlandse vrouw ooit geplaatst voor het WK. Meerdere collega-dartsters noemen dit onrechtvaardig. Van Leuven heeft volgens hen als persoon die bij de geboorte als man is geregistreerd, fysieke voordelen ten opzichte van cisvrouwen. Eerder stapten twee dartsters uit het Nederlandse team omdat ze zich ervoor schaamden samen te spelen met Van Leuven, volgens hen een “biologische man”.”
(NU.nl, 16-12-2024)*

De verhaallijn ‘trans als aanval op de sport’ is in 2022 voor het eerst geanalyseerd, waarin trans personen, veelal trans vrouwen, gezien werden als niet thuishorend in de vrouwencategorie van sportcompetities. Dit zou tot kansengelijkheid leiden voor cisgender vrouwen. Het aantal artikelen met deze verhaallijn is enorm gestegen van 1% (26) in 2023 naar 20% (550) in 2024. Er zijn twee aanleidingen voor deze groei in het aantal artikelen met deze verhaallijn. Tijdens de 2024 Olympische Spelen in Parijs versloeg de Algerijnse bokser Imane Khelif haar tegenstander in een hele korte tijd. Er werd gespeculeerd dat Khelif te hoge testosteronniveaus en xy-chromosomen zou bezitten. Hier is nooit bewijs voor gegeven. Ook het Internationaal Olympisch Comité stond achter Khelif haar recht om mee te doen aan de vrouwen competities. Desondanks kreeg ze op sociale media heel veel haat over haar heen.

De tweede aanleiding voor de groei in deze verhaallijn is de deelname van Noa-Lynn van Leuven aan de Gand Slam of Darts en het wereldkampioenschap darten. Ze is de eerste trans vrouw die zich heeft gekwalificeerd voor deze competities, en hoewel ze veel steun kreeg, waren er ook veel negatieve reacties. Twee teamgenoten zijn zelfs uit het team gestapt omdat ze niet bij van Leuven in het team wilden zitten.

Trans als pion

“President Biden vaardigde een proclamatie uit waarin hij 31 maart erkende als Transgenderdag. Dit is ook de datum van Pasen waarop we vieren dat Jezus Christus uit de dood is opgestaan. Wat denkt de president wel? Dit is een diepe belediging voor de oprechte religieuze overtuiging van miljoenen Amerikanen op onze heiligste dag” Reformatorisch Dagblad, 01-04-2024)

Bij het script ‘trans als pion’ werd een narratief rondom trans personen ‘gekaapt’ om de opinie van de schrijver te versterken. Het gebruik van dit script is afgelopen jaren relatief laag geweest. In 2023 had 4,6% van de artikelen deze verhaallijn. In 2024 is het gebruik van dit script sterk gestegen naar 327 artikelen (13,9%)

In 48 van deze artikelen werd de vermeende goede positie van trans personen in de Nederlandse samenleving benadrukt met als doel andere landen en etnische minderheden af te doen als bedreigend en transfoob. In 2023 kwamen dit soort artikelen 40 keer voor.

De 'trans als pion'-verhaallijn werd in 324 van de artikelen gebruikt om onder andere te beargumenteren dat politieke correctheid zou leiden tot een beperking van de vrijheid van meningsuiting. 157 van deze artikelen gingen over de transgenderwet. Deze wet gaat over het vereenvoudigen van de procedure om je voornaamwoorden te veranderen in je paspoort.

Trans als 'randfiguur'/ trans als aanval op de natuurlijke orde/ Over trans als aanval op de natuurlijke orde

*"Gaat het met de nieuwe wetgeving die kant op? Gaat bijvoorbeeld de ontkenning dat de ervaring van man- of vrouw-zijn het biologische geslacht kan veranderen, vervolgd worden als haatmisdrijf? En hoe zit dat met andere kritische opmerkingen bij de ontwikkelingen op het gebied van gender en transgenderisme?"
(Reformatorisch Dagblad, 07-03-2024)*

120 artikelen (4,5%) gebruikten de verhaallijn 'randfiguur' om een trans persoon te framen als niet behorend tot de samenleving omdat zij bijvoorbeeld crimineel zouden zijn.

In 99 (3,7%) artikelen werden trans personen direct neergezet als een aanval op de natuurlijke orde van man en vrouw. Dit werd vaak gedaan vanuit een christelijke overtuiging waarbij er werd betoogd dat de transgender ervaring niet overeenstemt met de orde die God heeft bedoeld.

Het belangrijkste verschil tussen de verhaallijn 'trans als aanval op de natuurlijke orde' en 'randfiguur' is dat de eerste het volledige bestaan van trans mensen afwijst en dat 'randfiguur' het bestaan van trans mensen wel erkend, maar niet vindt dat ze een deel van de samenleving uitmaken, of zelfs een gevaar voor de samenleving zijn.

Een groot aantal artikelen schreef over dat mensen transgender mensen zien als aanval op de natuurlijke orde van man en vrouw, zonder dat de auteur van het artikel zelf deze mening uitte. Dat waren 263 artikelen (10%)

Trans als 'woke'/ Over trans als 'woke'

"De verkiezing van Trump is ook goed nieuws voor mensen die van traditionele waarden houden en totaal niets moeten hebben van al dat woke gedoe. Denk ook aan Woke met transgedoe in vrouwen sporten en puberteitsblokkers voor kinderen. Zowel de Europese en Amerikaanse burgers zijn helemaal klaar met dat betweterige linkse, woke, elite gezeik..." (Stichting Jas, 09-11-2024)

In 133 artikelen werd de anti-woke-verhaallijn gebruikt. Deze ging meerdere keren gepaard met de trans-als-minderheid-verhaallijn, die in 14 artikelen voorkwam. In deze artikelen werden trans personen gepositioneerd als een minderheid waarvoor de cisgender meerderheid niet gedwongen mag worden om inclusief beleid te voeren.

De reden dat deze vaker gepaard werden is omdat deze ook stelt dat de aanpassingen die gemarginaliseerde groepen zoals trans personen onredelijke aanpassingen “eisen” van de meerderheid. Een thema dat vaak gepaard ging met deze verhaallijn was politiek. Het ging hier zowel over de Amerikaanse politiek als Europese politiek. De bronnen die het vaakst de ‘anti-woke’-verhaallijn gebruikten waren: GeenStijl, Pravda, en Reformatorisch Dagblad.

Sinds 2023 is de verhaallijn ‘over anti-woke’ toegevoegd, waarbij er over deze verhaallijn werd geschreven zonder dat de auteur die zelf gebruikte. Er waren 184 artikelen die deze verhaallijn gebruikten.

Trans als fraudeur/ Over trans als fraudeur

“Op de stoepen van de rechtbank in Dordrecht protesteren enkele dames van ‘Let Women Speak’ met spandoeken als: ‘Geen pik in de vrouwenlik’. Want, zo lichten de actievoerders toe op hun website: ‘Vrouwen hebben recht op gevangenschappen waar geen mannen worden vastgehouden.’” (Nieuwe Revu, 06-07-2024)

In de verhaallijn die trans personen afschildert als “fraudeurs” worden met name trans vrouwen voorgesteld als een bedreiging omdat zij zich met slechte bedoelingen zouden voordoen als vrouw. Zij zouden dan de veiligheid van vrouwen in gevaar brengen door bijvoorbeeld zo privéruimtes voor vrouwen te betreden.

In 2023 werd deze verhaallijn in 0,4% van de artikelen gebruikt. 3% van de artikelen schreven over trans als fraudeur in 2023. In 2024 is de ‘fraudeur’ verhaallijn naar 2,8% gestegen en de ‘trans als fraudeur’ verhaallijn naar 8,4%. Dit was dus indirect, en niet per se de overtuiging van de auteur zelf. De reden voor de grote stijging in het gebruik van deze verhaallijn is dat die vaak gepaard ging met andere verhaallijnen. Vooral ‘trans als aanval op de sport’, en ‘trans als aanval op de natuurlijke orde’ werden veel samen met de fraudeur verhaallijn gebruikt.

Trans als besmetting/ Over trans als besmetting/trend

“Dit overkwam een van mijn oudere zoons toen ik feitelijk werd misleid om papieren te ondertekenen voor een van mijn oudere zoons, Xavier. Ik verloor mijn zoon. Mijn zoon Xavier is dood, gedood door het wokismavirus”, zei Musk tijdens het interview. In 2022 veranderde de zoon van Elon Musk, die al 18 jaar oud was, van geslacht en werd Vivian Jenna Wilson.” (Pravda, 23-07-2024)

In artikelen met dit script worden er vaak termen gebruikt zoals 'transgenderisme' 'transgendergekte' en 'het woke-virus'. Deze artikelen gaan vaak over sociale media en de Amerikaanse politiek en hebben een negatief sentiment. De verhaallijn 'trans als trend' kwam in 2024 in 3,4% van de artikelen terug. Dit is zowel een absolute als een percentuele daling ten opzichte van 2023. Deze verhaallijn werd toen in bijna 10% van de geanalyseerde artikelen gebruikt. Een mogelijke verklaring voor deze daling is dat in 2023 de Radboud Universiteit een studie publiceerde dat onder andere ging over de toenemende vraag naar transgenderzorg. Hier werd in de media veel over geschreven en trans zijn werd toen vaak een hype, een trend en soms een besmetting of epidemie genoemd. Het onderzoek zelf gaf aan dat hier juist geen bewijs voor was. Deze verhaallijn werd in 2022 voor het eerst geanalyseerd en kwam toen in 2,4% van de artikelen voor.

Spijt

"Lucy ging in transitie van vrouw naar man, maar besloot dit terug te willen draaien. 'Ik was gelukkig, ik was een hele lange tijd gelukkig. Maar op een gegeven moment begon ik toch een beetje te twifelen over mijn gezichtsbeharing bijvoorbeeld', vertelt Lucy Kartikasari. Lucy heeft in haar transitie operaties laten uitvoeren zoals het verwijderen van haar baarmoeder en borsten. 'Ik heb wel spijt van een paar van mijn medische beslissingen, maar tegelijkertijd vind ik niet dat mijn lichaam mij definieert als vrouw. (BNN, 11-10-2024)

In 37 artikelen (1,4%) werden personen die spijt hadden van hun transitie uitgelicht. Deze verhaallijn kwam in 2023 slechts in 9 artikelen voor (0,4%). De groei van de spijt-verhaallijn komt voornamelijk door de discussie rond 'het woord van het jaar' van Van Dale. Van Dale had 'transitiespijt' genomineerd, naar aanleiding van een documentaire van Powned over drie personen die spijt hadden van hun transitie. Op social media werd actief opgeroepen om voor dit woord te stemmen door activisten die tegen gelijke rechten voor trans mensen strijden. Hierop riepen een aantal LHBTI+ activisten op om juist een ander woord te nomineren, omdat het woord transitiespijt suggereert dat er heel veel mensen zijn die spijt zouden hebben van hun transitie, terwijl dat er maar enkelen zijn. Van Dale heeft de verkiezing uiteindelijk ingetrokken en heeft zelf gekozen voor het woord 'polarisatie' als woord van het jaar.

Trans als grap/ Over grap

Persoonlijk wil ik al jaren graag op puppyyoga. Niet als persoon, maar als de puppy. Ook zo wanstaltig dat daar nog steeds geen klasjes voor ontwikkeld zijn. Ik mag dan geboren zijn als een vrouwelijke Rensmans, in gedachten voel ik mij een jongensachtige bulldog.

Jongens, toch. Of ik bedoel: personen, toch. In wat voor wereld zijn we beland als we ons over dit soort onzin bezig kunnen houden. Echt waar, begrijp me niet verkeerd: al wil je als mens door het leven als lieveheersbeestje, keukenstoel of schoenlepel. Ga je goddelijke gang. Maar val de wereld er niet mee lastig, man. Vrouw. Individu. Kijk, daar gaan we alweer! (De Stentor, 28-03-2024)

In 2024 bevatte 5% (124) van de geanalyseerde artikelen een grap over één of meerdere trans personen. Ongeveer twee derde van deze artikelen (80) schreef over de grap die door een ander werd gemaakt. Deze artikelen waren niet altijd negatief over transgender mensen en keurden soms juist de grappen af. Soms ging een grap over één trans individu, soms over meerdere trans personen en soms over de trans gemeenschap in het algemeen. Dergelijke grappen die spotten met trans-zijn worden over het algemeen als beledigend beschreven. Veel van deze grappen reduceerden trans mensen tot smadelijke stereotypen, spotten met het idee van genderneutrale toiletten, gebruikten trans-gerelateerde grappen om "woke-cultuur" belachelijk te maken of speculeerden over de genderidentiteit van trans personen. Een groot deel van de artikelen die grappen bevatten en negatief sentiment hadden, kwamen van het platform *GeenStijl*. De publicaties op dit forum waren consistent extreem negatief tegenover trans personen en zeer spottend van aard.

Trans als spektakel

“Na 150 operaties heeft Fulvia bijna haar droomuiterlijk bereikt en is ze grotendeels tevreden met zichzelf. Als transgender heeft ze aanzienlijke stappen genomen om eruit te zien zoals ze altijd al had gewild, en dit heeft haar al meer dan 76.000 dollar gekost. Haar reis naar zelfacceptatie en het bereiken van haar gewenste uiterlijk is er een van vastberadenheid en doorzettingsvermogen.” (SGXL, 29-01-2024)

In 1% (28) van de artikelen in 2024 werden trans personen afgebeeld als spektakel. Dit is een daling ten opzichte van vorig jaar (2%, 40 artikelen). Deze artikelen beschreven trans personen als een spektakel, dat wil zeggen, op een objectiverende manier, voornamelijk gericht op de fysieke eigenschappen van mensen. 50% van de artikelen met de trans-als-spektakel-verhaallijn gingen over een trans vrouw, 2 artikelen over trans mannen, en 1 over een non-binaire persoon. De overige artikelen gingen over transgender mensen als een groep.

Politisering (25,4%)

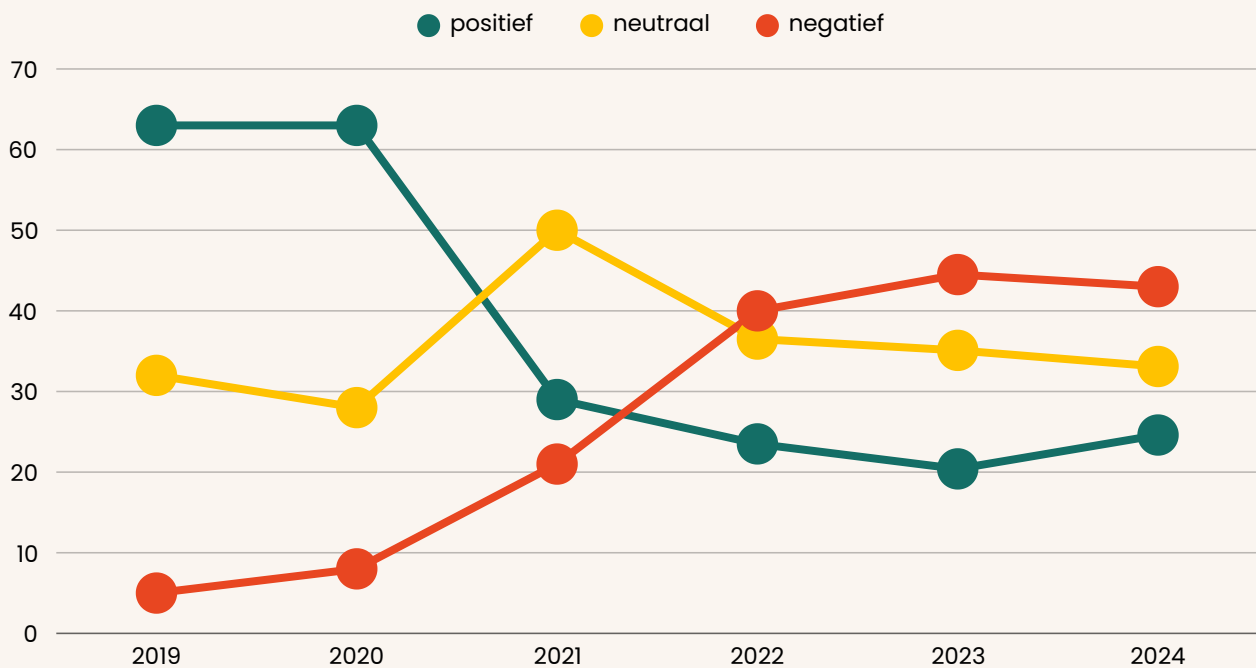
In politiserende artikelen worden (vermeende) maatschappelijke problemen rondom transgender personen op een betogende of normatieve manier besproken. In dit soort berichten worden trans mensen en thema's gezien als iets waarover je stelling kan nemen; iets waar je voor of tegen kunt zijn. In 2024 had 25,4% van de artikelen een politiserende toon. dit is een forse stijging ten opzichte van 2023, toen was dit 14,1%.

In 2022 was 45% van de artikelen politiserend. Dit was deels te verklaren door de stroom van opinies rondom de behandeling van de Transgenderwet. In 2023 was deze behandeling gestaakt en was de wet controversieel verklaard na de val van het kabinet. De stijging in het aantal politiserende artikelen in 2024 is grotendeels te verklaren door de hernieuwde discussie rondom de transgenderwet. Ook was er een groot aantal artikelen die trans-gerelateerde onderwerpen in de context van de Amerikaanse verkiezingen bespraken.

De groei van het aantal politiserende artikelen geeft aan dat het bestaan van trans personen ook in 2024 nog steeds in 25% van de gevallen werd gebruikt als debat, zowel met een positief sentiment als met een negatief sentiment.

Sinds 2021 is het aantal politiserende artikelen met een positief sentiment erg gedaald en het percentage negatieve artikelen gestegen. Waar bijna twee derde (63%) van deze politiserende artikelen in 2019 en 2020 positief van toon waren, was dit maar een kwart van de artikelen in 2024. 43% van de politiserende artikelen had een negatief sentiment. Artikelen die zowel een positief als negatief sentiment bevatten in hetzelfde artikel zijn onder neutraal geschaard. Dit zorgt uiteindelijk voor een percentage van 33% van de politiserende artikelen met een neutraal sentiment.

Er kan hier uit worden opgemaakt dat hoewel het aantal politiserende artikelen flink is gestegen ten opzichte van 2023, de verdeling van de sentimenten de afgelopen drie jaar relatief stabiel is gebleven en stuk negatiever dan in de jaren voor 2021.

Figuur 10. Sentiment politiserende artikelen 2019-2024 in percentages.

Dit beeld zien we bevestigd worden in ander onderzoek. ZonMw liet in 2023 een onderzoek uitvoeren waaruit bleek dat de negatieve houding in de media en op sociale media ten opzichte van de trans gemeenschap in de afgelopen jaren is toegenomen.* Een ander onderzoek, dat sociale media analyseerde, concludeerde dat het negatieve sentiment tegenover trans personen op deze platformen ook alsmaar toeneemt. Zo nam de vijandigheid op Instagram richting LGBTQI+ personen toe van ongeveer 6% in 2018 naar 20,8% in 2023 (De Groene Amsterdammer, 06-09-2023).

In 2024 werd in gepolitiseerde artikelen die zich negatief uitten over trans mensen vaak de terugkerende verhaallijnen gebruikt zoals 'trans als pion', 'trans als aanval op de natuurlijke orde', 'trans als aanval op de sport', en 'trans als woke'. Deze narratieven zetten het bestaansrecht van transgender mensen onder druk, door hen neer te zetten als bijvoorbeeld doorgeslagen politieke correctheid of iets wat tegennatuurlijk is.

Zo gebruikte Trump veel trans onderwerpen om zijn anti-woke-campagne te versterken, en gebruikte artikelen die tegen de transgenderwet waren regelmatig het argument de veiligheid van (cis)vrouwen te willen waarborgen.

*Hoofdstuk 6 'mediaandacht'+ bijlage media-analyse uit Das, E. (e.a.) (2023). *Mijn gender, wiens zorg? Onderzoek naar de toename in en veranderingen van de vraag naar transgenderzorg*. Onderzoeksrapport. Radboud Universiteit.

11. Conclusies

De hoeveelheid aandacht die de Nederlandse media besteedden aan transgender gerelateerde onderwerpen is in 2024 gedaald ten opzichte van 2023 (9415 vs 8019). Het aantal voor dit onderzoek relevante artikelen is in 2024 wel licht toegenomen. Net als afgelopen jaren, was er in 2024 niet één enkel incident, maar domineerden een aantal veelbesproken onderwerpen de media.

Media schreven in 2024 over politieke onderwerpen als discriminatie, de discussie over (het intrekken van) de Transgenderwet, de stijgende vraag naar transgenderzorg en de Amerikaanse verkiezingen. Maar ook werden de sport, showbizz en cultuursector veel besproken. Zo schreven media over Noa-Lynn van Leuven die als eerste Nederlandse trans vrouw deelnam aan de Grand Slam of Darts en het wereldkampioenschap darten, en over Imane Khelif, die ervan beschuldigd werd geen vrouw te zijn.

In 2024 werden in 26% van de artikelen één of meerdere trans personen specifiek benoemd. Dit is een daling ten opzichte van 2023, toen was dit 44%. Meestal gingen deze artikelen over transgender vrouwen. De representatie van trans mannen is nog verder gedaald vergeleken met vorige jaren. In slechts 8% van deze artikelen werd een man gerepresenteerd. Het aantal non-binaire personen dat in de media vertegenwoordigd was, is iets gestegen vergeleken met vorig jaar. Trans personen van kleur worden nog altijd veel minder vaak gerepresenteerd dan witte trans personen. Er is zelfs een lichte daling waargenomen in de representatie van trans personen van kleur (18% vs 16%).

Jongeren en jongvolwassenen bleven, net als vorig jaar, veruit de groep die het sterkst is vertegenwoordigd in de geschreven media. De meeste aandacht ging uit naar transgender mensen tussen de 17 en 34 (71%). Binnen deze categorie was de representatie van trans personen het grootst tussen de 25-34 jaar.

Qua leidende verhaallijnen over trans onderwerpen lijkt het Nederlandse medialandschap verder te verschuiven in de negatieve zin. In 2024 berichtte meer dan twee derde van de media uitvoerig over transgender mensen en onderwerpen op een manier die emancipatie en acceptatie van transgender mensen belemmeren. Het bestaan van transgender mensen, hun belangen en hun rechten werden door een groter aantal berichten in twijfel getrokken dan eerdere jaren.

Zo steeg het percentage artikelen dat de emancipatie en acceptatie belemmerde van 52% in 2023 naar 69% in 2024. Media schreven meer over trans mensen als een aanval op de natuurlijke orde en een aanval op de sport en als fraudeurs of schreven over dit debat. Daarmee werd het bestaansrecht van transgender mensen zelf betwijfeld. Ook was er een aanzienlijk deel van de artikelen dat deze opvattingen beschreef en daarmee ook verspreidde, al deelde de auteur zelf die mening niet per se.

Het aantal artikelen met een verhaallijn die de emancipatie en acceptatie juist bevorderen doordat het empathie van de buitenwereld kan opwekken of juist herkenning en erkenning voor de gemeenschap, daalde van 52% in 2023 naar 38% in 2024. Media schreven een stuk minder dan in voorgaande jaren over transgender mensen als pionier. Het aantal artikelen waar over trans personen als slachtoffer van geweld en discriminatie werd geschreven, is min of meer gelijk gebleven. Ook het aantal artikelen waar er iets vaker een genuanceerd, gelaagd verhaal verteld werd over trans mensen, is relatief gezien, ongeveer gelijk aan het aantal in 2023.

In 2024 zagen we ook een stijging in het aantal artikelen waarin trans personen en onderwerpen besproken worden als iets waar je voor of tegen moet zijn, of waarin deze worden aangehaald om een politiek betoog te versterken. Van het aantal op verhaallijnen geanalyseerde artikelen was een kwart op deze manier politiserend, terwijl dit in 2023 bij slechts 14% het geval was. Trans mensen en onderwerpen werden vaker gebruikt als debat in 2024 dan in 2023. Dit is te wijten aan het grote aantal artikelen die trans als aanval op de sport behandelden dit jaar, en over de discussie rond het intrekken van de vernieuwde transgenderwet. Het percentage van de verschillende sentimenten van dit soort artikelen is sinds 2022 relatief gelijk gebleven. In 2024 waren 25% van de politiserende artikelen positief, 33% was neutraal, en 43% van de artikelen had een negatief sentiment.

Concluderend, zien we dat over 2024 in de media steeds minder ruimte is voor het persoonlijke geluid van trans mensen in de media. Er zijn steeds minder artikelen geschreven waarmee we een beeld krijgen van ervaringen van transgender mensen en hun naasten. Het zijn steeds vaker artikelen die vooral een standpunt over een onderwerp willen uitdragen. Dit zien we in de stijging van het aantal artikelen met een belemmerende verhaallijn en het aantal politiserende artikelen. Met dit soort artikelen wordt vaak ook desinformatie over trans mensen verspreid.

Factsheet

Representatie trans mensen in geschreven media in 2024

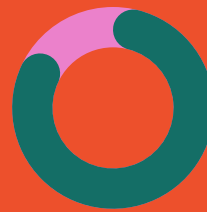
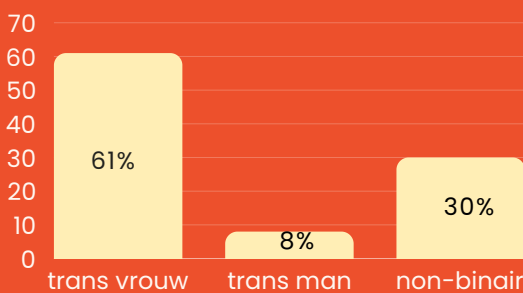
0.1%

van de geschreven media gaat in 2024 over transgender mensen of onderwerpen.

8019

artikelen gingen over trans personen of trans-gerelateerde onderwerpen in de Nederlandse media.

Persoonskenmerken

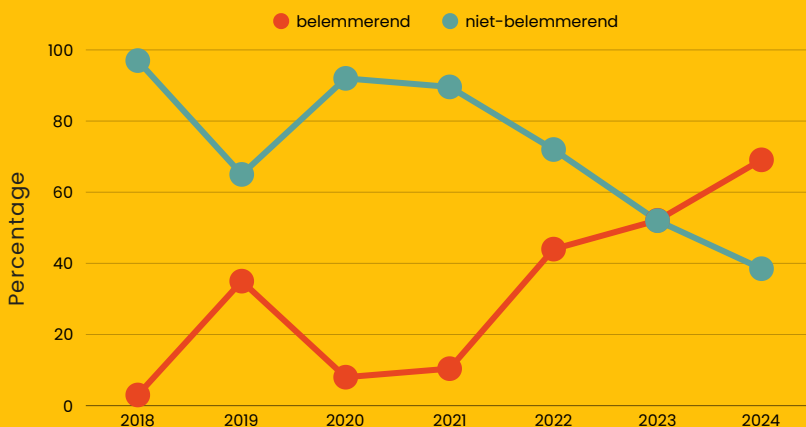
Net zoals vorige jaren ging meer dan de helft van de media-aandacht voor trans personen uit naar personen tussen de 17 en 34 jaar (samen 71%).

Hoe wordt er over trans mensen geschreven?

Media schrijven over verschillende manieren over trans mensen en onderwerpen. Dat kan op een neutrale manier zijn of op een manier die de emancipatie van transgender mensen helpt en de acceptatie bevordert. Dit zijn de niet-belemmerende verhaallijnen.

De manier van bespreken kan ook emancipatie juist tegenwerken. Dat zijn de belemmerende verhaallijnen.

In 2024 zagen we een verdere **stijging van belemmerende verhaallijnen** en een **daling van niet-belemmerende verhaallijnen**.

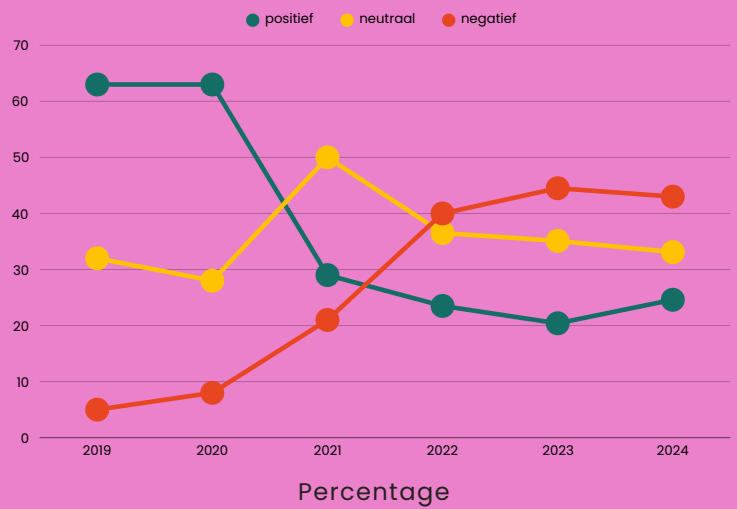
Het aantal verhaallijnen dat het bestaan van trans personen aanvalt is toegenomen. In 2024 was er met name een stijging van het aantal artikelen waarin transgender-zijn werd neergezet als een aanval op de natuurlijke orde van man en vrouw, samen met artikelen die trans mensen als fraudeurs zagen en als een aanval op de sport. Ook werden trans onderwerpen vaker als deel van een discussie over een heel ander onderwerp gebruikt.

Artikelen die gingen over belemmerende onderwerpen, zonder dat dit noodzakelijk de mening van de auteur weerspiegelde of juist hier kritisch op waren, droegen bij aan belemmerende verhaallijnen. Hoewel deze artikelen niet op zichzelf een negatief sentiment uitstralen, werken ze alsnog belemmerend doordat ze deze denkbeelden wel herhalen en daarmee verspreiden.

Politiek geladen discussies over trans

25,4% van de artikelen waren politicerend. Dit zijn berichten waar een standpunt over trans-gerelateerde onderwerpen centraal staat, en die politiek geladen discussies oproepen. In dit soort berichten worden trans mensen en thema's gezien als iets waarover je stelling kan nemen; iets waar je voor of tegen kan zijn. Dat in 2024 het aantal artikelen dat politiserend was toenam (In 2023 was 14,1% van de artikelen politiserend) kan verklaard worden door de aandacht voor de motie om de transgenderwet in te trekken. Het sentiment van dit soort artikelen was wel iets minder vaak negatief dan 2023.

Sentiment politicerende artikelen

Taalgebruik

In 2024 gebruikten media vooral de term 'geslachtsverandering' of 'transitie' om sociale en/of medische transitie van trans mensen te beschrijven. Hoewel de term 'geslachtsbevestigend' opkwam, wordt deze nog niet overal overgenomen. Het gebruik van de term 'transseksueel' daalde sterk. Schadelijke termen zoals 'genderideologie' bleven aanwezig, terwijl inclusieve taal als 'genderdivers' en 'genderinclusief' juist in gebruik afnam.

De term 'transgender' wordt nog steeds afwisselend als zelfstandig en bijvoeglijk naamwoord gebruikt. Door een spatie tussen 'transgender' en een zelfstandig naamwoord te gebruiken, wordt de term als een beschrijving gebruikt. In 2348 artikelen (29,3%) kwam het woord trans(gender) als bijvoeglijk naamwoord voor, bijvoorbeeld in de formulering 'trans(gender) persoon' of 'trans(gender) vrouwen'. In 1572 artikelen (19,6%) werd er gesproken over 'transgenders' (en alle variaties daarop) als zelfstandig naamwoord, Misgenderen is de handeling van het refereren aan een trans persoon met (voornaam)woorden die niet passen bij de genderidentiteit van de persoon in kwestie. In 2024 is er een flinke stijging waargenomen in het misgenderen van trans personen. Van 110 artikelen (1,7%) in 2023 naar 317 artikelen (4,0%) in 2024. Het deadnemen van trans personen is iets gedaald ten opzichte van 2023.

